

Frančiškov prijatelj

1
2018

11

14

20

32

Vzgoja

UVODNIK.....	3	MOZAIK.....	22
Vzgoja		MOLITVENA NAVEZA.....	27
BOŽJA BESEDA.....	4	Vzgoja –	
OB IZVIRU.....	5	izziv in poslanstvo	
Oče nas brezpogojno ljubi		DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA.....	30
OB SVETEM PISMU.....	6	Na železniški postaji	
Vse, kar si mi naročil, bom naredil, oče«		MED UBOGIMI.....	32
TEMA: VZGOJA.....	8	Odsevati svoj delček svetlobe	
Vzgoja		IZ FRANCIJE.....	34
BOŽJE STVARSTVO OKROG NAS.....	10	NOVI SVETNIKI.....	35
Očetje na "ignore"		Teresio Olivelli	
FRANČIŠEK IN KLARA VABITA.....	12	BRAT KAPUCIN.....	36
Vzgoja se nikoli ne konča		Emanuel Barbara, kapucin	
ZNAMENJE ČASA.....	13	IZ KAPUCINSKEGA SVETA.....	38
Spodbujajmo močna področja in delovne navade		KNJIGA.....	40
INTERVIJU: ŠPELA PAHOR.....	14	Deskarka z dušo	
Sonce sije tudi, ko je skrito za oblaki		FILM.....	40
FO IN FRAMA.....	18	Trije plakati pred mestom	
Duhovne vaje za Framo		OBVESTILA.....	41
PRVA POMOČ.....	19	ALI VEŠ.....	42
Za animatorje		Različne šole na svetu	
POKLICAL SI ME.....	20	UJETO V OBJEKTIV.....	43
Biti in občudovati			

Franciškov prijatelj • XXIV/1 (207) • 2018

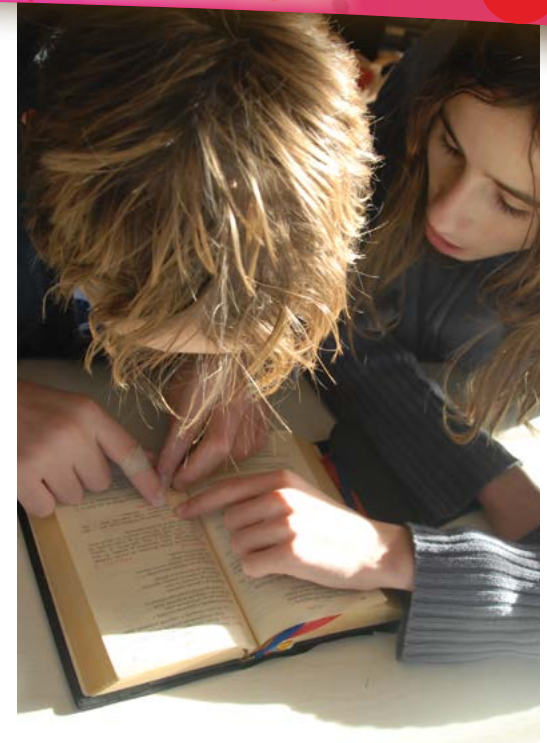
Izhaja štirikrat na leto med šolskim letom • izdajajo bratje kapucini ter asiški romarji • urednik: br. Vlado Kolenko
 uredniški sodelavci: Fani Pečar, br. Jože Smukavec, Brina Smovnik • naslov uredništva: Franciškov prijatelj, Mekinčeva 3,
 1119 Ljubljana • elektronska pošta: franciskov.prijatelj@rkc.si • revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.
 Grafična priprava: Salve, d.o.o., Ljubljana.

Vzgoja

Toliko besed, kot je v današnjem času zapisanih o vzgoji, ni bilo še nikoli. Toliko je zablod, ki so posledica tega, ker vzgoja nima več pravih temeljev. Ko se v ospredje postavlja človeka, ki postane idol, ki lahko dela, kar mu »paše«, ko se ni potrebno več ozirati na druge, ampak samo na sebe. Delam, kar se mi zljubi... Celó vzgajajo me lahko tako...

Frančišek, naš veliki vzor in svetnik, ki ga imamo zelo radi nam lahko tudi veliko pove o vzgoji. Sam jo je doživljal na svoji koži. Nežnost mame, ki bi popustila pri vseh stvareh in bi rada ustregla, ki ji je bil dragocen pogovor in je nekako razumela svojega sina. Ostrina očeta, ki je imel pogled uprt v blago, denar, slavo, dobiček. Na potovanjih je veliko videl in zato želel, da bi tudi njegov sin nadaljeval kariero. In ga je želel za to tudi vzgajati. Videti svojo željo in hoteti, da drugi gre to pot, tudi na silo, če ne gre drugače, ne prinaša sadov. In zato je bila vzgoja Frančiška verjetno tudi naporna pot, ki je rodila čisto drugačne sadove od predstav njegovih staršev.

Ko se je Frančišek odpovedal vsemu materialnemu, staršem, navezanosti, oblastem in začel imenovati edino nebeškega Očeta za svojega očeta, je naredil pomembne korake. Ta svoboda je postala privlačna in je rodila sadove. Verjamem, da jih tudi danes. In ko so se Frančišku začeli pridruževati bratje, jih je moral tudi vzgajati. Sicer bi živeli po svoje, posvetno, z mislijo drugje, s telesom pa spet drugje. Na nekem mestu pravi, naj bo vaš vzgojitelj Sveti Duh, ki vas bo poučil, kako je potrebno živeti in ravnati. Brez Boga so besede lahko puhle in lahko vodijo v prilaščanje drugega. Brez Boga je cilj velikokrat zgrešen in je lahko mahanje v prazno.

Zato nam je lahko razumljivo, da je Bog svojega sina Jezusa »dal najprej v vzgojo«, da je prejel tiste vrline, ki jih prejme vsak človek. Kjer pa niso pozabili, kaj je Jezusovo poslanstvo. In da nam je Bog pokazal, kako pomembni so trenutki, ko starši vzgajajo svoje otroke, da postanejo samostojni in se sami lahko odločajo.

Hvaležen sem besedam mame, ki je rekla, da se je trudila po svojih najboljših močeh, da postanemo odrasli in gremo svojo pot v življenju. In da smo res lahko šli. Zato se tudi radi vračamo, kjer smo začeli prejemati vzgojo. Najpomembnejše pa se mi zdi, da nam je bilo privzgojeno zaupanje v Boga in odnos z njim. Naj bo tudi danes vzgoja takšna. Potem bo prinašala bogate sadove.

Vabljeni, da v Frančiškovem prijatelju odkrijete, kaj vse se je dogodilo in kar se še bo, da bi vse bilo v slavo Njemu, ki nas ima neskončno rad.

br. Vlado Kolenko

Ker nas torej obdaja tako velik oblak pričevalcev, tudi mi odstranimo vsa kršna breme in greh, ki nas zlahka prevzame, ter vztrajno tecimo v tekmi, ki nas čaka. Uprimo oči v Jezusa, začetnika in dopolnitelja vere. On je zaradi veselja, ki ga je čakalo, pretrpel križ, preziral sramoto in sédel na desnico Božjega prestola. Pomislite vendar nanj, ki je od grešnikov pretrpel tolikšno nasprotovanje, da se v svojih dušah ne boste utrudili in omagali. Niste se še do krvi uprli v boju zoper greh. Pozabili ste na spodbudo, ki vam govori kakor sinovom:

Moj sin, ne zaničuj Gospodove vzgoje in ne omaguj, kadar te kara.

Kogar namreč Gospod ljubi, tega vzgaja, in tepe vsakega sina, ki ga sprejema.

Ko vas vzgaja, zdržite, saj Bog ravna z vami kakor s sinovi. Kje je namreč sin, ki ga oče ne bi strogo vzgajal? Če vi ne bi bili deležni vzgoje – in te so deležni vsi –, bi bili nezakonski otroci, ne pa pravi sinovi. Sicer pa, svoje telesne očete smo imeli za vzgojitelje in smo jih spoštovali. Mar se ne bomo veliko bolj pokorili Očetu duhov in bomo živeli? Oni so namreč vzgajali le za nekaj dni, in sicer po lastni presoji, ta pa v našo korist, da bi postali deležni njegove svetosti. Nobeno vzgajanje pa v tistem trenutku ni prijetno, ampak bridko. Pozneje pa daje tistim, ki jih je izurilo, miren sad pravičnosti. Zato zravnajte onemogle roke in klecava kolena in za svoje noge napravite ravne steze, da se to, kar šepa, ne bo izvinilo, marveč bo ozdravelo.

Heb 12,1-13

Oče nas brezpogojno ljubi

Spet stojiva drug ob drugem pred oceanom Božje besede. In vem, da se tudi ti zavedaš, da sva šele do kolen stopila v ta čudoviti svet in da najino srce, še manj pa najin razum ne bosta nikdar spodobna sprejeti vsega njegovega bogastva. Hvaležen sem Gospodu, da lahko skupaj pijeva iz tega nepresahljivega studenca ...

Ob temi vzgoje sem izbral odlomek iz Pisma Hebrejcem.

Srčno upam, da se ne boš ustavil/a predvsem ob navidezno nesprejemljivi trditvi, da Gospod »tepe vsakega sina, ki ga sprejema«. Ta »tepe« je za naša ušesa verjetno res precej trd. Nikakor nisem zagovornik uporabe nasilja za doseg plemenitih ciljev, a sem že dovolj dolgo na svetu, da vem, da je mnogokrat psihično nasilje, sicer brez slehernega telesnega stika, bolj uničujoče in veliko globlje rani srce. Zato dopuščam možnost – upam, da te ne bom pohujšal – da je udarec z dlanjo po roki ali riti včasih tudi potrebno vzgojno sredstvo za preprečitev večjega zla. Seveda pa mora biti vodilo vseh naših dejanj, tudi vzgojnih metod, samo eno: ljubezen. Kot je rekel sv. Avguštin: »Ljubi in delaj, kar hočeš!«

Torej, kakšna je Gospodova vzgoja?

Najpomembnejše je najprej vedeti, kdo je Gospod, ki nas vzgaja, da bi sploh lahko razumeli vsebino njegove vzgoje in njegove vzgojne metode. Torej, kdo je On, ki nas vzgaja? Je vreden zaupanja?!

Ko se zazremo v srce tega Vzgojitelja, odkriva Očeta, ki nas pozna, ki nas brezpogojno ljubi, ki je daroval svojega Sina za našo rešitev, ki v srcu nosi eno samo željo: našo srečo. In prav zato, ker nas ljubi, nas vzgaja skozi preizkušnje in izzive, v katerih nas gnete

kakor lončar svojo glino, da bi postali čudovita posoda njegove ljubezni.

In kadar se nam zdi Očetova vzgoja pretrda, moramo storiti prav to, k čemur nas vabi prvih nekaj vrstic 12. poglavja Pisma Hebrejcem: zazreti se v Jezusa, ki je iz ljubezni do Očeta in nas razpel svoje roke v smrt na križu. Če se bomo v preizkušnjah (ki so na nek način Božja vzgojna metoda) začeli vrteti okrog samih sebe in se smiliti sami sebi, bo naša stiska samo še večja in moči za vztrajanje ne bo. Moč, mir in pogum za vztrajanje namreč priteka iz odnosa z Jezusom.

»Moji bratje, kadar pridete v razne preizkušnje, imejte to za čisto veselje, saj spoznavate, da preizkušnost vaše vere ustvarja stanovitnost. Za stanovitnost pa naj bo značilno popolno delo, da boste popolni in celoviti in vam ne bo ničesar manjkalo« (Jak 1,2), pravi avtor Jakobovega pisma. In strinjam se z njim - čeprav se le težko veselim, ko pridejo preizkušnje. Gospod, ki me pozna veliko bolje, kot poznam sam sebe, in ki je hkrati Gospodar preteklosti, sedanosti in prihodnosti, ve kaj dela! »Vaš Oče vendar ve, kaj potrebujete ...«, pravi Jezus. Oče ve!

In ker Oče ve, da je človeško življenje čudovit spev ljubezni, a hkrati trd, neizprosni boj za življenje iz vere, nas vzgaja ... (Psalm 149,6 ta dva vidika človeškega življenja opiše takole: »V njihovem grlu naj bodo Božji slavošpevi in dvorezni meči v njihovi roki ...«) ... ker mu ni vseeno!

Oče, v tvoje roke izročam svoje življenje ... Oblikuj me, vzgajaj me! Zaupam ti ...

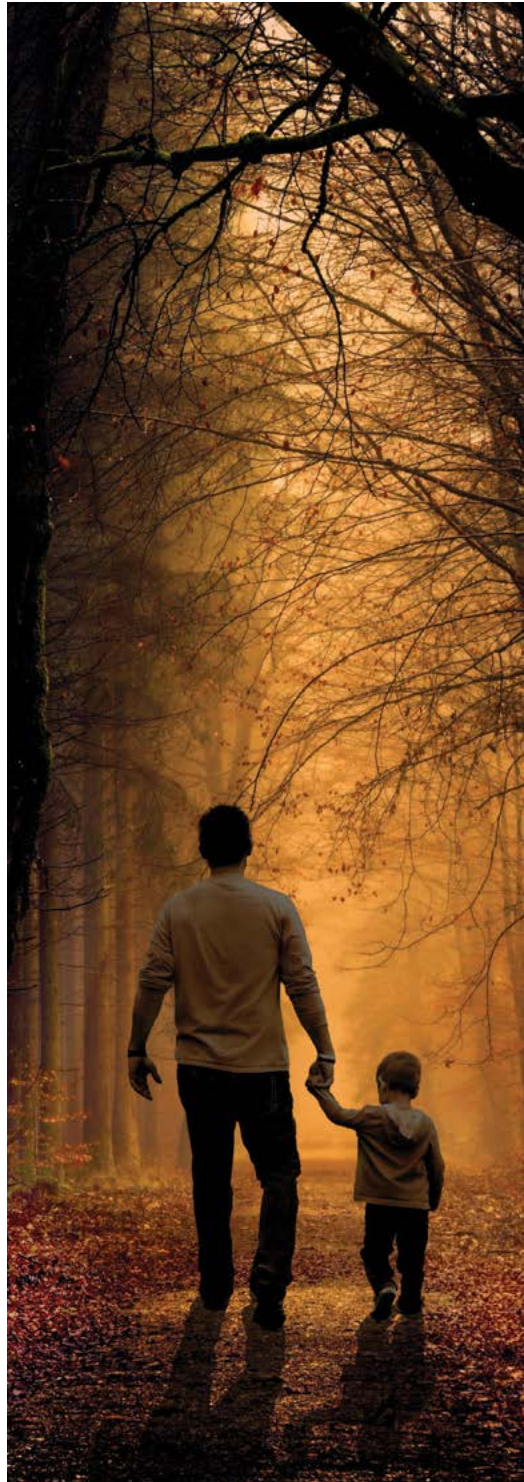
br. Jaro Knežević

Vse, kar si mi naročil, bom naredil, oče« (Tob 5,1)

»Vzgoja oziroma vzgajanje pomeni namer-
no delovanje odraslega človeka usmerjeno
v drugega (po navadi otroka, mladostnika).
Gre za medčloveški odnos, pri čemer se prvi
zaveda dosega svojih dejanj v večji meri ali na
drugačen način kot drugi v odnosu. Običajno
pojem vzgoja uporabljamo za odnos staršev
do otrok in učiteljev do učencev, vendar le v
pozitivnem smislu, torej takrat ko gre za spodbudo
tako imenovanega prvega v odnosu do
drugega.«

»Izraz vzgoja vere pa pomeni isto kakor
kateheza. Gre za urejeno in postopno vzgojo
vere, povezano z nenehnim dozorevanjem
vere.«

Dve tako suhoparni definiciji, ki verjetno
ne pomagata kaj dosti tistemu, ki je soočen z
dejstvom, da je sedaj sam v vlogi vzgojitelja.
Za seboj imam pet let študija za učiteljico
slovenščine in teologije ter skoraj dvajset
let poučevanja v šoli in pri verouku. Skoraj
četrto stoletja vaje in utrjevanja, pa vendar
se še vsak dan znova, ko vstopim v razred
ali imam skupino pri verouku, učim, kako
vzgajati. Včasih gre za pravo vratolomno
hojo po vrvi, napeto visoko med nebotačniki,
včasih pa je korak prizemljeno čvrst in gotov.
Mnenja sem, da je potrebno vedeti, kaj je
prav in kaj narobe, govorim z vidika L/ljubezni
in usmiljenja (to dvoje je seveda nujno tudi
živeti, ker vzgajamo z zgledom) in potrebno je
imeti veliko poslušnosti za otroke in mladostnike.
Vedno pa moramo vedeti, kaj bi radi dosegli.
To je mogoče največkrat največji problem, ker
sami ne vemo, kaj bi radi.

Tobit je dobro vedel, kaj polaga svojemu
sinu na srce: »Veliko premoženje imaš, če
se bojiš Boga in se izogiblješ vseh grehov in
delaš dobra dela pred obličjem Gospoda,
svojega Boga.« (Tob 4,21) Celotno četrto
poglavje lahko spremljamo, kako oče svojega
sina podučuje, mu daje napotke za življenje.
Povzema vse, kar je sam počel vse življenje,
ker čuti, da se mu bliža zadnja ura, in se noče
posloviti ne da bi svojega sina pripravil na ži-
vljenjsko pot: »Zapomni si te moje zapovedi,
sin, naj ne izginejo iz tvojega srca.« (Tob 4,19)

Tako goreče poskuša Tobit svojega sina
Tobija pripraviti na življenje!

Vsakdo želi svojim otrokom najboljše.
Včasih zaradi tega malce zgrešimo pot, ker
zgrešeno mislimo, da je nekaj prav za naše
otroke, pa temu ni tako.

Jakob privilegira Rahelina sinova, sploh
daje prednost Jožefu, kar na žalost spodbudi
ljubosumnje v starejših otrocih, ki Jožefa skoraj
stane življenja. Seveda pa Bog poskrbi tudi za
tega svojega sanjača, mogoče ga celo malce
pouči, kako v življenju ni vse z rožicami pos-
tlačeno. Mogoče ima Jakob ta vzgojni vzorec
po svojih starših. Rebeka je vlekla Jakoba na
svojo stran, Izak pa Ezava na svojo. Prav njuna
neenotnost je porodila med dvojčkoma spor,
da sta morala daleč narazen eden od drugega.
Še dobro, da vedno v vse to dogajanje poseže
najmodrejši vzgojitelj – Bog. Daje nam po-
polno svobodo in popolno ljubezen in ravno
dovolj zapovedi, da bi morali biti, če ne bi
bili velikokrat tako trdoglavi, srečni do konca
svojih dni in še naprej.

Včasih, ko stojim pred vso to mladežjo,
me prešine misel, ali sploh vedo, kaj jim
govorim. Zaskrbi me, kako bodo kaj znali, če
me sploh ne poslušajo. Celu pojezi me, ker
dajem dušo in telo: ker jim tako močno želim
dobro življenje, ker si tako močno želim, da bi
spoznali vso to Božjo ljubezen, njim pa je vse

skupaj malo mar. Potem pa me preseneti kdo:
»Komaj čakam, kaj bo naslednjič.« In pri srcu
me pogreje, ker le ni šlo vse mimo njihovih
ušes, predvsem pa mimo njihovih src.

Lea Bric

Topel pogled

Topel pogled sočloveka
obriše solzo,
ozdravlja rano srca.

Topel pogled sočloveka
se spoštljivo
dotakne telesa.

Brez odvečnih besed.

Topel pogled sočloveka
daje ti nov polet
in v tem mrazu sveta
ti prinese Boga.

Hvala, prijatelj
za topel pogled.

Milena Bratina

Vzgoja

Na kaj pomisliš, ko nekdo reče vzgoja? Morda se ti pojavijo podobe starih staršev, ki v veliko primerih v zadnjem času prevzemajo vlogo vzgojiteljev otrok; morda pravila, ki ste jih imeli doma, ko si bil otrok; ali pa otroci v šoli, če si morda v pedagoškem poklicu. Različnost tega samo kaže na dejstvo, da je pomen vzgoje zelo raznolik, odvisen pač od konteksta, v katerem se pojavlja.

Vzgoja in izobraževanje

Hkrati pa je povezan s pojmom izobraževanja, kar dokazuje tudi stric google, ki besedo vzgoja trmasto prevaja z angleško besedo education, ki pa ni najbolj ustrezna (slovenska sopomenka zanjo je izobraževanje). Gre za dva procesa, ki sta sicer neločljivo povezana, pri njih pa z izobraževanjem mislimo na pridobivanje in uporabo znanja, pri vzgajanju pa bolj na oblikovanje osebnosti.

Da sta pojma povezana, nam govori tudi veda, ki se ukvarja tako z vzgojo kot z izobraževanjem ter odnosom med njima – pedagogika. Beseda pedagogika je nastala iz glagola pedagog, ki izhaja iz grške besede παιδαγωγός (*paidagōgós*) v pomenu besede vzgojitelj, kar je zloženko iz grških besed *deček*, *deklica*, *otrok* in *vodnik*. Prvotni pomen je torej *vodnik*, *voditelj dečkov, otrok*. *Paidagōgós* so bili grški sužnji, ki so skrbeli za dečke, jih vodili na urje

nje, v šolo, in nasploh skrbeli za njihovo vzgojo in izobraževanje (slednje je v preteklosti bilo namenjeno le fantom).

Vzgoja se začne ob rojstvu

Ampak začnimo pri začetku – kljub temu, da nekateri trdijo, da je človek, ko se rodi, nepopisan list papirje, je vseeno dejstvo, da je približno ena četrtnina stvari (pri odzivanju na zunanji svet), ki se kažejo pri posamezniku v odrasli dobi, prirojena. Večino ostalega pa smo pridobili z vzgojo, in to že v prvih letih življenja, ko imajo glavno vlogo pri tem starši.

Ena od teorij vzgoje opisuje vzgojo kot namerno delovanje odraslega človeka, ki je usmerjeno v drugega, po navadi otroka ali mladostnika. Tako v glavnem besedo uporabljamo za opis odnosa staršev do otrok ali učiteljev do učencev, čeprav je dejstvo, da se vzgoja dogaja tudi pri starejših (permanentna vzgoja). Vzgojna brezbriznost ali zanemarjanje se pojavlja takrat, ko starši, vzgojitelji niso sposobni ali ne znajo vzpostavljati čustvenega odnosa s svojim otrokom.

Za razliko od socializacije (vstopanje v družbo), ki poteka nenačrtno, ko se dogajanje odvija po sebi, nezavedno, je vzgoja načrtna. Pri njej se prepletajo elementi, kot so *način vzgoje, vzgled, pozornost do otrok, skupaj preživet čas, postavljene meje, zaupanje, izgradnja dobre samopodobe, navajanje na samostojnost, navajanje na igro, kako sprejemamo jok in naša reakcija ob tem*. Vse to so pomembni elementi, ki jih je treba upoštevati. Seveda pa je pomembno, kako vse te elemente vzgoje med seboj prepletamo.

Vzgojni stili

Otroci niso nikdar posebno dobro poslušali starejših, so jih pa vedno zvesto posnemali. (James Baldwin)

Pri **načinu vzgoje** otrok se je treba zavedati, kakšne posledice imata strogi in popustljivi način vzgoje. Povezujejo se s tem, kako starši nadzorujejo vedenje otrok in kako postavljajo pravila v družini.

V splošnem poznamo tri vzgojne stile:

→ **Represivni ali avtoritarni vzgojni stil** (repression = pritisk); pri njem se poudarja negativna vzgojna sredstva (prepovedi, omejitve, nadzorovanje, utesnjevanje) za odpravljanje otrokove napake. Vzgoja je zasičena s predsodki, odpori, negativnimi čustvi, verjame v moč kazni in prepričevanja. Posameznik je potisnjen v vlogo, ki sprejema, vzgojitelj pa vlada, daje. Rezultat je poslušen, vdan posameznik.

→ **Permisivni vzgojni stil**; otroku je vse dopuščeno, prevzame vodenje, starši se ne vmešajo in otroku popuščajo, ker tako ustvarjajo navidez demokratično vzdušje. Otrok je brez omejitev, sam je za vse 'odgovoren', starši mu ne postavljajo nobenih zahtev. Zelo veliko je pojasnjevanja, argumentov in pregovarjanja. Otroka se sprašuje tudi stvari, ki so jasne in niso v njihovi pristojnosti. Tovrstna vzgoja je tavanje v megli brez opornih točk.

→ **V demokratični vzgojnem stilu** prevladujejo vrednote, ki se navezujejo na enakost, svobodo in hkrati na odgovornost. Za ohranjanje teh vrednot družina izbira pravo ravnotežje med popustljivostjo in elementi avtoritarnosti. Vsakdo ima pravico do kakršne koli potrebe, vendar mora izbrati pravi način zadovoljevanja teh potreb. Meje so postavljene smiselno in utemeljeno, vendar ne ponižujoče. Staši vztrajajo pri tem, da otrok meje spoštuje. Meje se spreminjajo glede

na otrokovo razvitost, zrelost, sposobnosti, samostojnosti.

Avtoriteta - da ali ne?

Otroci potrebujejo vzornike, ne kritikov. (Joseph Joubert)

S postavljanjem meja je povezano tudi vprašanje avtoritete. V določeni fazi razvoja človeštva so bile kritike proti avtoriteti vzgoje upravičene, a so pozabile, da je avtoriteta tudi nekaj pozitivnega.

Avtoritete v vzgoji ni mogoče in se ne sme odpraviti, če želimo pri posamezniku doseči avtonomijo in svobodo. Mati predstavlja otroku avtoriteto, če to želi ali ne. Avtoriteta je torej v določenih obdobjih potrebna, otrok želi avtoriteto, želi povratno informacijo za občutek varnosti in zaupanja. Avtoriteta ni samo nekaj negativnega, otrok potrebuje nekoga, na katerega se lahko nasloni. Če mu je ne zagotovimo, izvajamo nad njim nasilje. Otrok v zgodnjem otroštvu želi avtoriteto, če je ne dobi, si to ustvari sam. Avtoriteto postavlja tisti, ki jo želi, ne tisti, ki jo daje – podrejeni. Učitelj dobi avtoriteto s svojimi dejanji, tja pa ga postavijo učenci.

Avtoriteta je moč, ki jo potrebuje vzgojitelj, da bi vodil otrokov razvoj v želeni smeri.

Gre za posebno obliko pedagoškega odnosa. Avtoriteta je nujna, je pa tudi nevarna. Lahko postane osnova za manipulacijo in indoktrinacijo (vsiljevanje moralnih vrednot), zavira samostojnost.

Verska vzgoja

Je v mladih letih setev, bo v starih dobra žetev.

Če pridni bomo, nam nikdar žal ne bo.

Starši in vzgojitelji, dajte si dopovedati z znamenji časa in spoznajte, da človek, ki je vero izgubil, ne pozna več nobene postave in nobenih mej.

(Anton Martin Slomšek)

Verska vzgoja, podobno kot moralna in spolna vzgoja, kot umetnostna in telesna vzgoja, kot filozofija in psihologija, sodi med antropološka vzgojno izobraževalna področja in je kot taka pomembna za človekov celostni razvoj. Kot ostala vzgoja se tudi ta začne v otrokovih najnežnejših letih, temelj zanjo pa predstavlja izkušnja ljubezni in zaupanja, ki ju dobi preko odnosa s starši. Verska vzgoja otrok je pravzaprav tudi verska vzgoja staršev, saj se dojemanje vedno veže na najšibkejšega člana v družini. Pri njej je tako kot pri ostalem velik pomen na zgledu in pozitivnem pristopu do vsebine. Naša šolska zakonodaja dovoljuje verski pouk in verske dejavnosti v zasebnih (cerkvenih) šolah in pod določenimi pogoji v šolah s koncesijo.

Za vzgojo enega otroka je potrebna vsa vas. *(Afriški pregovor)*

V vzgojne procese smo tako ali drugače vpleteni vsi, pa naj gre za to, da vzgajamo druge ali da se vzgajamo sami. Morda ni napačno, da si tudi tu (z Bogom) zastavimo določene cilje in podobe, kakšni hočemo biti ter potem naredimo vse, da takšni tudi posta(ja)nemo.

Po različnih virih povzela Fani Pečar

Očetje na "ignore"

Ko gledam kakega očeta štiri-pet-šest-letnega malčka, kako se kot glava družine/odločevalec – v službi je lahko vodja oddelka, vodja prodaje, morda tudi direktor – (simbolno) na kolenih pogaja z njim, da bi, recimo, odšel s plaže na večerjo, še prej pa pospravil plavalno "mašinerijo", se sprašujem, kam je izginila očetovska avtoriteta, kaj je z našimi očeti.

Ko gledam štiri-pet-šest-letne malčke, male nevodljive "diktatorčke", ki zavestno ignorirajo 'stokrat' ponovljeno navodilo očeta, se sprašujem, kdo jim bo v času pubertete, sploh lahko še kaj povedal.

Ko gledam štiri-pet-šest-letne malčke, ki očeta – ko kaj ni po njihovo – udarijo, brčnejo, naderejo, ozmerjajo, ... ne da bi se jim kaj zgodilo, se sprašujem, kdo jim bo lahko še kadarkoli, še posebej ko bo najbolj potrebno, postavil meje.

Sam se spominjam, da ko smo se – sem otrok šestdesetih let prejšnjega stoletja – popoldne igrali na ulici (recimo 'kozy klamf') in ko nas je oče – kateregakoli – proti večeru poklical (pomeni, da smo z daljave zaslišali svoje ime, eden od očetov je le preprosto zažvižgal), smo pač šli domov. Podobno kot v vojski: takoj in "trčičim korakom" (za one, ki niste služili v JLA: v tekaškem koraku). Takrat je bila namreč večerja na mizi. Če se nisi pojavil pravočasno, se je večerja umaknila z mize in se ni več vrnila. To smo vedeli, četudi se sam sploh ne spomnim, da bi se mi to kdaj zgodilo. Vedno sem prišel pravočasno. Sem bil preveč lačen in bi bilo težko čakati do jutra.

Za nobenega očeta iz svojega otroštva se ne morem spomniti, da bi se bilo moč z njim pogajati, za nobenega otroka nisem slišal, da bi ignoriral, nadrl ali celo udaril svojega očeta. Vedeli smo, da neprimernim dejanjem sledijo posledice.

Le dve generaciji sta bili potrebni, pa so očetje "na ignore". Nikakor si namreč ne morem predstavljati svojega deda, rojenega leta 1900, niti ne svojega ali ženinega očeta, oba rojena v tridesetih letih prejšnjega stoletja, da bi ju otroci ignorirali, ko sta kaj rekla, da bi njihova beseda ne zalegla. Po navadi je bil dovolj le pogled ...

Očetovska avtoriteta je bila nekako "v zraku". Oče je pač postavljaj in poosebljal pravila, žena jih je 100 % podpirala, otroci smo pa ubogali. Seveda, da smo godrnjali in bili nejevoljni, a smo ubogali. Še enkrat: ker so bile posledice.

Kaj se nam je zgodilo v 100 letih? Kam je izginila očetovska avtoriteta? Izgubila se je v lažnem sočutju 'sočutne vzgoje' – najbrž so jo izumile mame, ki se zlahka, celo pri podkovanih in pozornih starših, izrodi v permisivno. Recimo tako, da se v prav vse odločitve, pa naj bodo še tako banalne, pristopa z možnostjo izražanja mnenj otrok (tudi o navodilih, ki jih morata oče in mama preprosto predati), možnostjo pogajanj in možnostjo "posvetovalnih referendumov". Da ne bi razžalili in prizadeli nežne otroške duše.

Otroke nenehno prosimo za mnenje in jim dajemo možnost odločanja – tudi o tem, kdaj bodo šli, recimo, spat. Tako oče in mama utrujena od vsakdana, od nenehnega prevažanja otrok na dejavnosti, koprneča drug po drugem, milo prosita "prestolonaslednike", da bi se jih usmilili z odhodom v kopalnico in v posteljo.

In ko se končno le spravijo spat, morata onadva na kolena – pa ne v molitvi pred Boga – in pospraviti razdejanje tisoče zvlečenih igračk. Po tlaki pospravljanja in ko se vsake toliko še prikaže kakšna – na primer žejna glavica (seveda je treba veliko piti, ker drugače otrok lahko sredi noči dehidrira in umre), ko se je treba še stisniti k mami in se "polupčkati", kot da se ne bomo videli sto let, ... pa ni niti časa, niti volje in moči – za pogovor v dvoje ali za medsebojno 'podarjanje v ljubezni'. Tako delamo otroke, ki se zavedajo svoje nesposobnosti za vodenje in so zato zmedeni in negotovi.

Očetje se moramo vrniti tja kamor spadamo. V družino. Iz služb, ki so sicer zahtevne in vedno bolj dolge, pa spet ne toliko – zahtevne in dolge – kot je odsotnosti. Iz svojih hobijev, iz medijev in drugih dejavnosti.

Težko je biti avtoriteta, če te ni 'tam'. Težko je biti avtoriteta, če si 'tam', a ne v celoti. Težko je biti avtoriteta, če si 'tam' in v celoti, pa ni podpore žene. Vse troje je pomembno. In za večino tega smo odgovorni možje. Tudi – dolgoročno – za podporo žene.

Je pa treba začeti s tem takoj, ko pripeljemo otroka iz porodnišnice – na kolenih pred Očetom (brez Njega ne moremo zmagati v tej bitki), v gradnji trdnega odnosa s svojo lepoticco in s tem, da smo preprosto blizu svojim otrokom.

Članek je bil prvič objavljen na Časnik.si

Aleš Čerina

Vzgoja se nikoli ne konča

Ne vem, če je o kateri dejavnosti napisanih toliko strokovnih knjig kot o vzgoji. Človek bi si mislil, da je bilo že večkrat zapisano vse, kar se lahko pove o tej temi. Pa se vendar pišejo vedno nove in nove študije in razprave in traktati in delajo raziskave in ni videti, da bi bo ta tema kmalu izčrpana. Nasprotno, odpirajo se vedno novi načini vzgoje, nova spoznanja in metode. Ko so bili moji danes že odrasli otroci majhni, smo starši pri vzgojnih vprašanih prebirali knjigo znanega psihologa Benjamina Spocka z naslovom Nega in vzgoja otroka. Spominjam se, da je ta gospod na primer svetoval, naj otroku pri enem letu vzamemo dudo. Kot skrbna mama sem se tega držala in moj prvorojenec je hočeš nočeš ostal brez dude, ko je dopolnil »leto in dan«. Dandanašnji so Spockove metode spoznane kot zelo zgrešene in samo čudimo se lahko, da so otroci, ki so bili obravnavani po njegovih načelih, danes kolikor toliko v redu ljudje. Ob tem sem se spomnila besed nekega vzgojitelja, katerega ime sem pozabila, rekel je približno takole: »Ko še nisem imel otrok, sem imel šest teorij o vzgoji, zdaj, ko imam šest otrok, pa nobene več«. Sama sicer nisem imela šest teorij, misel pa je zelo življenjska.

Vzgoja je dejansko proces, ki se nikoli ne konča. Ne samo, da nenehno, hote ali nehoče, vzgajamo druge, predvsem mlajše, vzgajati moramo tudi sebe. Ko pride človek na svoji življenjski poti do križpotja, na katerem se mora odločiti, v kateri smeri jo bo nadaljeval, s tem stori samo prvi korak. Nato jih sledi še mnogo, proces vzgoje (in izobraževanja) na tej poti pa se nikoli ne konča. Če se, potem ni napredka.

Naš oče Francišek je vedno poudarjal, da je potrebno pri vzgoji brata ali sestre, ki vidi svoje mesto v katerem koli Frančiškovem redu, skrbeti za njegovo vzgojo: človeško, krščansko in frančiškovo. Ta lestvica se mi zdi nadvse primerna. Predstavljam si, da gre od najširšega in trdnega temelja navzgor, v višino. Najprej mora biti človek na mestu, potem kristjan, ki veruje v Odrešenje našega Gospoda Jezusa Kristusa in na vrhu Frančiškov brat ali sestra, za katerega je ta vera nekaj najbolj osrečujočega. Tak vrstni red pomirja, daje gotovost, ker trdno stoji. Modri ljudje vedo, da ne samostan in ne kakršnakoli skupnost ne moreta biti zavetišče v begu pred osebnimi problemi. V tem primeru bi bila piramida obrnjena in nikakor ne stabilna. Problemi se z vstopom v kakršnokoli skupnosti ne prenehajo. Zato je za vsako odločitev potrebna najprej človeška zrelost. Na tej osnovi pa se nadgrajuje vzgoja v smislu 2. odstavka 37 člena Vodila Frančiškovega svetnega reda, ki pravi: »Z vstopom v bratstvo se prične vzgoja, ki mora rasti vse življenje. Vsi naj se zavedajo, da je Sveti Duh glavni vzgojitelj in naj vedno pozorno sodelujejo z njim«.

Nekateri pravijo, da je treba prisluhniti sebi. Da, res je, v nas, v našem srcu, pa nam svetuje Sveti Duh, ki nam pravi, kaj je potrebno storiti. Edino to je pomembno, da mu prisluhnemo in naredimo, kar nam govori. Veliko poguma pri tem delu!

Doroteja Emeršič

Spodbujajmo močna področja in delovne navade

Človek se skozi stoletja in tisočletja gensko ni spremenil, drastično pa se je spremenila družba. Britanski sociolog Anthony Giddens je zapisal: "Sodobna postmoderna družba je prezaposlena s skrbmi glede svoje prihodnosti in varnosti, prav s tem pa ta družba uveljavlja koncept tveganja." In ta koncept tveganja je začarani krog, iz katerega bomo težko izstopili.

Kako se to občuti v praksi, konkretno v šoli? Marsikdo me sedaj, ko sem se vrnila v šolo in spet poučujem, vpraša: ali so se otroci spremenili ali je težje z njimi kot pred desetimi leti? Ne, otroci se niso spremenili, z njimi ni težje, je pa res precej drugače. Sama pravim, da imamo sedaj veliko "brezmejnih otrok" - ker je to čisto moj izraz, vam ga bom razložila. Za vso nastalo situacijo pa otroci seveda niso krivi, teža in krivda je na strani odraslih in tudi kot učiteljica vem, da je moja naloga, da jim pomagam. Brezmejni so v tem pogledu, da ne upoštevajo navodil, da bi jim moral vse povedati desetkrat, da se jim za vsak najmanjši dosežek ploska, da besede ne pravzaprav ne poznajo. Navajeni so, da vedno dosežejo svoje in zelo so bistri, saj jim to tudi uspe. A v šoli žal ne. Seveda se potem slabo počutijo, nihče jih ne razumejo, sošolke in sošolci jih osamijo ... Lahko pride celo do nasilja med njimi. In kdo je kriv? Otrok? Šola? Učiteljice? Starši? Tisti, ki jim ni postavil meja in to takoj. Posledice pa nosimo vsi.

Sicer pa spremembe ne občutimo le v šoli, utrip časa je viden tudi v cerkvi, kjer otroci ne morejo več biti pri miru. Zanimivo, kajne? In

potem vsi gledamo, kako otrok pod stranskim oltarjem izvaja skoraj prevale, skače, godrnja, poje, se smeji in smo na trnih, ali se bo prt z ikebano vsak čas prevrnil nanj ali bo to mašo še zdržal. Starša vse to dopustita, saj sta pri maši, in imata svet trenutek ... No, če ga imata ... Upam, da vsaj onadva, ker ostali ... Najbrž imamo motnje pozornosti. Tudi v cerkvi je vedno več brezmejnih otrok, kajne?

Malce sem pikra, priznam. A tu se vse začne. Doma. Pri starših, ki otroke najbolje poznamo. Dani so nam v dar, v največje veselje in so naša odgovornost. Če otrokom ne postavimo meja, jih jim bo postavilo življenje samo, a bo veliko bolj bolelo. To je zakon narave, pravice gredo v korak z dolžnostmi, ljudje smo pač omejena bitja v času in prostoru in krilatica tega časa, da vsak zmore vse, je velika laž.

V nenehno spreminjajoči družbi ne moremo vedeti, kakšna bo prihodnost naših otrok, a to ni pomembno. Osredotočimo se na sedanost, na ta trenutek. In če želimo, da bodo naši otroci uspešni, prepoznamo njihova močna področja in spodbujajmo delovne navade - to se ne bo nikoli spremenilo, te so cenjene v vseh poklicih in časih. Ko bomo storili to in prosili še za Božji blagoslov, bo prihodnost naših otrok varna. Zato pogumno, samozavestno in z zdravo kmečko pametjo!

Mateja Feltrin Novljan

Sonce sije tudi, ko je skrito za oblaki

Pogovor s Špelo Pahor, prostovoljko, ki je okrogel mesec dni preživela v Etiopiji

»Želim si tudi, da bi vsak izmed nas začutil, da sonce vedno sije, tudi če se skriva za oblaki. In da ne bi bili več tako brezbržni in razvajeni, kot smo.« razmišlja Špela Pahor, bibliotekarka in etnologinja/kulturna antropologinja, ki je od 10. decembra 2017 do 9. januarja 2018 preživela v Etiopiji. Tja se je podala v vlogi prostovoljke za pomoč v sirotišnici v kraju Kobo.

Od kod ideja, da se podate v Etiopijo? Zagotovo ste imeli jasen cilj pred seboj ...

»Že dolgo sem si želela v misijone v Afriko. Poleti sem se javila na oglas v Družini, ki je vabil k prostovoljnemu delu v Etiopiji. Torej nisem odšla kot turist.«

Kje vse ste bili in pri kom?

»Bila sem pravzaprav samo v dveh krajih, osem dni v Adis Abebi in tri tedne kraju Kobo, na severu Etiopije. Obakrat sem živela pri sestrah uršulinkah. Sestre v Adis Abebi so mi kar dobro razkazale mesto. Tudi Kobo in okolico sem si ogledala.«

Na licu mesta ste na lastni koži okusili, kaj pomeni živeti resnično skromno. Zelo skromno. Ker, kolikor vas poznam, vi tudi sicer tu, sredi hiper potrošniške družbe živite skromno ...

»Žal sem tudi jaz hudo zapadla potrošništvu. Naša mama je vedno govorila, da ne živimo dovolj

skromno. In zavijala z očmi, ko pri polni omari oblek nisem vedela, kaj obleči. A že da se tega zaveš, je nekaj vredno, ali ne? Res pa je, da večino stvari podarim naprej. No, pri sestrah v Adis Abebi sem videla, kaj pomeni, če zmanjka elektrike večkrat na dan ali ko se pokvari vodna črpalka in se ne moreš stuširati, kaj šele umiti. Vse redovne sestre sicer imajo tudi zaobljubo ubošva (poleg čistosti in pokorščine), tako da razen nekaj oblek nimajo ničesar svojega. Tudi tiste, ki delajo izven hiše, ves zaslužek dajo v skupnost. Sicer pa se mi zdi, da smo mi vrednost osebe zamenjali za vrednost stvari. Tako že otrokom, ko jih natepemo zaradi razbite vaze, damo vedeti, da je vaza pomembnejša od njih. In čiste hlače so več vredne kot to, da se otroci igrajo in raziskujejo svet, pa tudi če kdaj padejo in se umažejo. Navadni ljudje v Etiopiji pa res živijo skromno. Navajeni so delati že od otroštva dalje. Vedo tudi, kaj je praznik in se za praznike res lepo oblečejo in praznujejo s pesmijo in plesom.«

Kakšni so bili vaši pogledi na domačine, preden ste se podali med njih in kakšni so vaši vtisi zdaj, ko ste se nekaj časa srečevali z njimi?

»Pravzaprav ne o Etiopiji ne o njenih prebivalcih nisem vedela kaj dosti. Na youtube sem videla več etnoloških in antropoloških dokumentarnih filmov o življenju plemenskih skupnosti v dolini reke Omo, o Afarih z obrobja puščave Danakil, ogledala

sem si tudi filme, ki jih je v Etiopiji posnel pater Jože Andolšek s sodelavci. V Ljubljani sem spoznala študentko iz Etiopije in študenta iz Eritreje. Oba sta bila prijazna, bolj zadržana, spoštljiva, bistra, nadarjena in zelo dobra po duši. Vedela sem za vojno med Etiopijo in Eritrejo, za sušo in lakoto v osemdesetih letih, v kateri je umrlo par milijonov ljudi. V Adis Abebi sem bila pretresena ob pogledu na otroke, starce in invalide, ki beračijo in tudi prespijo na ulicah. Drugače pa se mi zdi, da so to topli in prijazni ljudje, zelo gostoljubni, umirjeni, zelo so ponosni na svojo državo, radi pojejo in se veselijo, se družijo, plešejo. Dobri prijatelji ali prijateljice hodijo kdaj tudi objeti po ulici, pri obrokih pa včasih vidiš, kako hranijo drug drugega, jedo namreč s prsti. Ob branju literature sem spoznala, da ima Etiopija razgibano zgodovino, bogato kulturo, pestrost jezikov in etničnih skupin, številne legende in ljudske pripovedke. Raznolika je tudi pokrajina, od gora in ravnin do dolin in puščave Danakil, ki je v depresiji. Tudi način življenja se razlikuje. Nekatera plemena, ki živijo povezana z naravo kot pred tisočletji, so od sodobnega sveta sprejela samo kalašnikov.«

Večino časa ste preživeli v pomoči otrokom v sirotišnici. Kaj ste delali, čemu ste posvečali največ pozornosti? Je tamkajšnja ustanova primerljiva z evropskimi?

»Iz Adis Abebe sem nato odšla z letalom v Mekelle in po treh urah vožnje po razdrapani cesti, ob kateri srečuješ otroke, ki gredo v šolo, pastirje, kamele, koze, govedo, osle in konje, prispela v Kobo. Tam sestre uršulinke vodijo majhno bolnišnico, vrtec in sirotišnico. Življenje v Kobo je bolj umirjeno, tiho, preprosto in počasno kot v glavnem mestu. Večina prebivalcev se ukvarja s kmetijstvom in živinorejo. Moški so oblečeni kot kaki pastirji iz svetopisemskih časov, čez ramena nosijo palice, na katerih počivajo njihove roke. Vsa kmečka dela še opravljajo ročno. Pa tudi vsa gradnja še poteka brez strojev. Hiške ob cesti so majhne in zidane, ob stranskih makadamskih ulicah pa so narejene iz lesenih palic in ometane s slamo in glino. Drugače pa mi ni znano, da bi v Evropi še obstajale sirotišnice. Sestre v Kobo živijo še bolj skromno od tistih v prestolnici, a je tudi vzdušje med njimi veliko bolj družinsko. Umivajo se na primer z mrzlo vodo, perilo perejo na roke, tudi v mrzli vodi, le bolnišnica ima pralni stroj za pranje posteljnine in uniform. V sirotišnici je trenutno 34 deklet, najmlajša je stara tri leta. Tam ostanejo, dokler ne končajo srednje šole, a tudi še potem ohranjajo tesne stike z redovnimi sestrami. Vzroki, zakaj ostanejo sirote, so različni. Lahko mama umre na porodu, ali starši umrejo zaradi bolezni, ali so se tam znašle zaradi nasilja v družini, ločitve staršev, nekaj mam je bilo mladoletnih ali so bile posiljene in oče ni priznal očetovstva, ena od mam je duševno zbolela zaradi vojnih travm, nekateri starši pa so tako revni, da ne morejo poskrbeti za otroke. S punčkami smo se igrali, risale, pele, naučile so me nekaj amharskih besed, skupaj smo praznovali kar dva božiča, najprej našega in potem v januarju še etiopskega. Pomagala sem tudi v vrtcu, risala sem plakate, ki jih bodo uporabili pri urah angleščine, naredila okraske za jelko, jaslice in tako naprej. Brisala sem nosove in ritke, oprala kak kos oblačila, strigla nohte. Kako so se deklice veselile, ko sem jim v škaf natočila toplo vodo in dodala malo šampona, one pa so namakale noge!«

Kako so vas sprejele sestre, kako otroci?

»V Kobu sem se res čutila sprejeto, kot v družini. S sestrami smo skupaj pojedle zajtrk, kosilo in večerjo. Seveda te opazujejo, na primer, kako ješ, kako se rokuješ, saj so njihove navade drugačne od naših. Oni jedo z rokami, pozdravijo se z dotikom ramen, če nekoga ne poznajo, sramežljivo gledajo v tla. Punčke pa so najprej zadržane, ko pa te bolje spoznajo, postanejo zaupljive, radovedne, vesele in živahne. Rade se te dotikajo, objemajo, poljublajo, te tipajo po lasih in delajo frizure. Zelo me je ganilo, ko so si ogledovale mojo majhno in skromno sobico, kjer ni bilo nič drugega kot postelja in omara. Zdela se jim je zelo lepa in razkošna, posebno ker sta bila v wc-ju tudi tuš in bojler. A one spijo vse v eni sobi in na pogradih, stranišča in kopalnice so skupna za vse, umivajo se z mrzlo vodo, perilo perejo na roke. Tudi jedilnica in učilnica sta skupni. Nekaj zasebnosti najdejo le, če se umaknejo pod kako drevo ali v kak kotiček za hišo ali na dvorišču. A rade se igrajo in se družijo, posebno mlajše. Zvečer pa primejo v roke boben ali karkoli pač spominja nanj, tudi odpadlo pločevinko ali plastično vedro, pojejo in plešejo. Veliko tudi molijo. Vse grede že ob šestih zjutraj v cerkev k maši, ob šestih zvečer pa se tam zberejo pri molitvi. Pridružijo se jim tudi dečki iz sirotišnice, ki jo čisto blizu sester vodijo bratje kapucini. Molijo tudi pred obroki in pred spanjem.«

Otrokom ste gotovo prinesli darila. Zanima me, kaj ste jim poklonili in zakaj.

»S seboj sem imela poln kovček barvic, flomastrov, risalnih listov, kolaž in krep papirja,

otroških škarjic, šilčkov, svinčnikov, lepilo. Čopiče mi je podaril Mihajlo Lišanin, za kar sem mu zelo hvaležna. Drugače pa sem tam pustila skoraj vse, kar sem imela s seboj. Ko so se bližali božični prazniki, te Etiopijci praznujejo 7. januarja, pa sem sestro Bisirat prosila za ostanke blaga, sukanec in šivanko in sem mlajšim deklicam sešila punčke, iz velikega kosa skaja pa kar nekaj manjših torbic. Ko sem prišla domov, sem za manjše kupila oblačila, za večje pa spraznila svoje omare. Dodala sem še poletno obutev, zvezke, nekaj knjig, barvice, flomastre, platnene vreče, torbe in podobno. Oba kovčka sem nato zaupala patru Jožetu Andolšku, ki je 9. februarja skupaj z dvema snemalcema in arhitektom odpotoval v Etiopijo.«

Čeprav nimate lastnih otrok, jih imate kar nekaj, za katere zgledno skrbite, saj ste jih posvojili na daljavo. Od kdaj že ste »nadomestna mati« in kako izgleda takšno starševstvo? Kako ga doživljate vi?

»Temu se reče botrstvo na daljavo. Botra sem že kar dolgo, več kot dvajset let. Začelo se je, ko sem na eni od italijanskih radijskih postaj poslušala nekega podjetnika, ki je navdušeno pripovedoval, kako je posvojil dvesto otrok. Zdela se mi je, da prav vidim, kako se mu od veselja svetijo oči. Takrat sem si rekla, da lahko jaz posvojim vsaj enega. Doslej sem na daljavo pomagala vsaj dvajsetim otrokom, zdaj so nekateri že poročeni in imajo tudi oni svoje otroke. Trenutno imam sedem otrok v Indiji in dva v Nigeriji. In obljubila sem si, da bom

pomagala tudi tistim v Kobu. Že z majhno vsoto denarja lahko namreč njim zelo veliko pomagamo, celo rešimo življenje! Možnosti za botrstvo na daljavo je v Sloveniji kar nekaj, tudi preko laičnih društev.«

Se boste še kdaj v vlogi prostovoljke podali v Etiopijo?

»Vsak dan mislim na tiste deklice. In tudi sestre so mi rekly, da sem vedno dobrodošla in naj se kmalu vrnem.«

Kako je ta izkušnja vplivala na vas?

»Hm, to, kar se dogaja v srcu in duši, je z besedami težko opisati. Drugače pa se mi je zdelo škoda, da se tudi v Etiopiji, ki je bila tisočletja izolirana in zato posebna in samosvoja, pozna vpliv globalizacije in zahodnega sveta. Tako je na primer jezero Tana, kjer izvira Modri Nil, napadla vodna hijacinta iz Brazila. Razširila se je po vsej ogromni površini in zaradi nje se je globina jezera drastično zmanjšala. Posledice so lahko katastrofalne. To je združilo lokalne prebivalce in tudi njihove bolj oddaljene sosede v skupni čistilni akciji. Povsod je tudi polno plastičnih odpadkov. Za suše in lakote so krive podnebne spremembe, ki jih povzročata naš zahodni način življenja. Nima pomena, da si zatiskamo oči in obračamo tem ljudem hrbet. Slej ko prej se nam lahko zgodi isto.«

Kaj pa vaša okolica in najbližji? Kako so sprejeli vašo odločitev, da mnogi cel mesec niso vedeli, kje ste in zakaj ste se tako odločili?

»Tisti, ki so vedeli, so se resnično veselili z menoj. Celotno pot sem čutila, da mislijo name in mi želijo dobro. Prijateljica muslimanka je vsak dan šla v cerkev sv. Roka v Piranu in je molila zame. Ko sem ji povedala, kam grem, je skoraj jokala od sreče. Rekla je, da bi takoj šla zraven, če bi bila zdrava. In čeprav je revna, je hotela podariti sinov računalnik, ki ga je odplačevala nekaj let. Spodbuja me, naj naredim kakšno dobrodelno akcijo in je tudi sama

pripravljena zbirati sredstva za sirote v Etiopiji. Še veliko ljudi je molilo zame. Vsem sem zelo hvaležna. Za pomoč (in objavo potopisnih člankov) bi se rada zahvalila Juriju Paljku, uredniku zamejskega časopisa Novi glas, patru Jožetu Andolšku, ki mi je odprl pot v Etiopijo, piranskemu župniku Zorku Bajcu in vsem drugim dobrotnikom in prijateljem.«

Zaupajte nam še kakšno misel, povezano z doživetji v Etiopiji, ki vas zdaj navdihuje tu.

»Ko sem šla na pot, je pri nas snežilo. Iz letala pa smo opazovali sonce nad oblaki. Ko sem gledala na čudovite pokrajine pod nami, sem se spraševala, le kdo hoče uničiti to prelepo zemljo. Najbrž je to pohlep. V Adis Abebi sem na umazanem pločniku opazovala brezdomne otroke, kako si delijo zadnji košček kruha. Če se hočemo znebiti predsodkov, se moramo približati ljudem in jih spoznati. Vera ima v življenju Etiopijcev velik pomen. V Adis Abebi in v Kobu lahko vidiš v eni ulici mošeje, koptske in katoliške cerkve. In ko vidiš sestre, ki so svoje življenje posvetile Bogu in skrbijo za te sirote kot mame, ne moreš nikoli več reči, da je Cerkev le institucija in koliko slabega je naredila. Želim si tudi, da bi vsak izmed nas začutil, da sonce vedno sije, tudi če se skriva za oblaki. In da ne bi bili več tako brezbržni in razvajeni, kot smo.«

Kristina Menih

Duhovne vaje za Framo

2. - 4. marec 2018

Petek. Pogledam na uro, 2 popoldan. Dobro zdaj je pa res že čas, da začnem pakirati za duhovne vaje, ker ob 4ih je odhod. Okej pa gremo... Imam ves? Nekaj mi manjka... Aja, seveda! Sveto pismo! Dobro, zdaj imam vse. Pa saj ne vem, če mi je za iti na te duhovne vaje. Bodo zelo hudi, če rečem, da sem zbolela? Okej, zdaj pa dovolj, Sabina! Rekla si, da greš in boš šla!

Hvala Bogu je vožnja iz Maribora do Podlehnik kratka. Se mi kar malo smilijo druge Frame, ki niso tako blizu. Vozimo se, v tišini. Čudno. Vsak razmišlja svoje. Me prav zanima, kako bo potekal vikend. Kaj če... ali pa če... pa neee, saj bo kul. O, smo že tu. Dobro, zdaj ni poti nazaj, tako da je najbolje, če se predam toku. No, pa pogledajmo, kakšno sobo bomo dobile punce. In seveda, vso svojo prtljago moram vleči po stopnicah v drugo nadstropje. Uu, sobe pa so lepe. Stopnice so se

izplačale. In že moram nazaj dol, ker se začne program. Nekaj dobro poznanih in nekaj novih obrazov me že čaka. Čas je, da se spoznamo...

Nedelja. 4 popoldan. Ta vikend je pa bil res nekaj posebnega. Nekaj novega. Zgodil se je tako na hitro, pa hkrati je vsak moment imel svojo težo. Od vsake kateheze o sv. Frančišku, ki smo jo poslušali je vsak odnesel tisto, kar mu je bilo namenjeno. V času za osebno delo, osebno molitev, je vsak razmišljal o tem, kar ga je najbolj nagovorilo. V delu po skupinah smo si podelili vse, kar nam je ležalo na duši. Pri adoraciji in sveti maši smo bili pred Njim. Dal nam je to, kar smo potrebovali. Ves ostali čas pa je po hiši odmeval smeh in petje.

Še dobro, da sem sedla v avto in se predala toku. Spoznala sem veliko novih, čudovitih ljudi in vsak od njih mi je pokazal košček sebe. Vikend me je vrnil bližje k Njemu, ki me je že tako nestrno čakal. V meni vrejo spomini in čustva, stvari prihajajo za menoj. Na naslednje duhovne vaje slovenske FRAME grem brez pomislekov.

Sabina

Duhovne vaje SIN
2. - 4. marec
Dom duhovnih vaj
pri Sveti Trojici
v Haložah

Duhovne vaje bosta vodila
s. Anna Walaszek FMM in
br. Jakob Kunšič OFMCap.

Narodni svet FO in Frama pripravlja postne duhovne vaje za vse mlade, ki bi želeli ob poti spreobnjenja sv. Frančiška tudi sami obnoviti prijateljstvo z Bogom.

Več info na
www.fo-frama.org
ali na FB - strani
FO in FRAMA Slovenije.

Prijave na birkjerne@gmail.com do 23. 2. 2018

VABLJEN VABLJENA

Prispevek 25€

Si utiti?
Istakati?
Najti?

#Frančiskovi

Za animatorje

Da je letošnja osebnost oratorija slovenski misijonar Friderik Baraga je že nekaj časa znano. Za prvo pomoč pri srečanju z animatorji, ko boste načrtovali poletno dogajanje ali srečanje z otroki, vas spodaj čaka kviz o Indijancih. Odgovor, ki je napisan ležeče, je pravilen.

1. Kje imajo ameriški Indijanci svoje korenine?

- A Egiptu
- B Argentini
- C Sibiriji

2. Zakaj se Indijanci imenujejo Indijanci?

- A Ker so njihovo deželo imeli za Indijo Koromandijo
- B Ker je Krištof Kolumb mislil, da je prišel v Indijo
- C Ker so podobni Indijcem

3. Kako se imenuje tipični indijanski šotor?

- A tipi
- B poeblo
- C manson

4. Kdaj je Krištof Kolumb prišel v Ameriko?

- A 1942
- B 1042
- C 1492

5. Kaj je bil glavni vir hrane za Indijance?

- A ribe
- B bizoni
- C zelenjava

6. Zakaj je bila pomembna bitka pri Little Big hornu?

- A ker so se Indijanci postavili zase in zmagali
- B ker so se Indijanci postavili zase in izgubili
- C ker je umrlo veliko ljudi

7. Katero bolezen so prinesli belci Indijancem?

- A migreno
- B ošpice
- C oslovski kašelj

8. Kako se imenujejo čevlji iz bizonje kože?

- A sandali
- B opanki
- C mokasini

9. Strup katere živali so Indijanci uporabljali za svoje puščice?

- A kobre
- B žabe
- C pajka

10. Katere živali so Indijancem pripeljali belci?

- A konje
- B bizone
- C orle

11. Kateri od znanih Slovencev je deloval med Indijanci?

- A Ignacij Knoblehar
- B Friderik Irenej Baraga
- C Andrej Majcen

Biti in občudovati

Pri pošiljanju članka za to rubriko je malo zaškripalo. In tukaj je sedaj z nami naš br. Jaroslav Knežević, ki piše tudi svoj blog in tako z vsemi nami deli svojo poklicanost. Lahko ga spremljate na: www.fejstbog.si

Naj se vrnem dober teden nazaj. Ker je bil zunaj mrz in ker je imel vlak iz Jesenic kar nekaj zamude, sem stopil v čakalnico. Opazoval sem ... to res rad počnem.

Petnajst se nas je grelo na toplem. Pet jih je bilo starejših od mene (rojen sem dober mesec pred Woodstockom) in devet precej – verjetno vsaj dvajset let – mlajših. In kaj sem opazil?! Vsi mlajši so bili zatopljeni v ukvarjanje s svojimi mobilnimi 'prijateljčki', vsi starejši pa so mirno sedeli in 'zapravljali čas'. In jaz? Priznati moram, da sem polovico teh desetih minut tudi sam posvetil 'prijateljčku', potem pa sem se prepustil lepoti trenutka ...

In vame je priplavala misel – glede na nežnost, s katero je vstopila v moj razum, bi si jo upal pripisovati Svetemu Duhu – o globini in širini. Kaj nam silna množica informacij in impulzov, ki nam jih vsak trenutek omogočajo 'pametni' telefoni, v bistvu ne krade priložnosti, da bi se v tišini spustili v globine svojega srca? Kaj ni širina v tem primeru tudi plitvina?

In ko sem včeraj s silnim navdušenjem poslušal gospoda Miha Kramlija sem samo kimal ... Med mojimi zapiski pa je z velikimi črkami vijolične barve zabeležena tudi njegova misel: »Podatkov o sebi imamo vedno manj – ne gremo v globino – o svetu pa vedno več! ... Resnica življenja ni več pomembna, pomembno je, da je fajn!«

In potem mi ni preostalo nič drugega, kot da na popoldanskem klepetu v Mariboru samo občudujem Slavca, bolj znanega pod imenom Il Presidente, kako svobodno uporablja svoj 'neumni' telefon. Ded je pameten, ni kaj ...

Tole je v bistvu odmev na dogajanje v Crikvenici pred desetimi dnevi. Res je bilo močno in blagoslovljeno biti na seminarju Družine in življenja na temo Čuječnost sredi vsakdanjega hrupa. Dani in Vilma res znata prisluškovati Duhu, ki govori v srcu, Besedi, ljudeh in znamenjih časa. In to, kar slišita, znata tudi pogumno in jasno izreči.

Ne samo vsebina seminarja temveč tudi čudovita srečanja v zakramentu sprave – bratje smo tam prav zaradi spovedi in svete maše – so me tako navdušila, da sem ob obrokih govoril kot ploha, kar nisem se mogel ustaviti, preveč je vrelo v meni ...

A ti, Gospod, si najboljšo prihranil za konec!

Tik pred sklepnim kosilom sem imel nekaj prostega časa in odpravil sem se k morju. Moj prvotni namen je bil samo pomočiti roko

v hladno morsko vodo in si malce osvežiti obraz. A se je obrnilo povsem drugače ...

Stal sem na bregu in z varne razdalje, obut v tople čevlje opazoval kako valovi oblivajo obalo. In v meni sem zaznal glas Duha: »Sezuj se, stopi v vodo, izkusi kakšno je morje danes!«

In – ne boš verjel/a – tokrat sem bil poslušen!

Zavihal sem si hlače, sezul čevlje in nogavice in vstopil v skrivnost, ki ji rečemo morje. Mrzlo je bilo, a me je kljub temu ogrelo, saj se je v meni prebudila hvaležnost, da sem in da lahko tako konkretno okušam Očetovo ljubezen.

Nisem dolgo zdržal ... A ko sem se obul, sem se enostavno usedel na breg, zaprl oči in poslušal, kako se val za valom razliva po pesku na obali. In neizmerno sem užival ...

Mislil, da me je bil tokrat Jezus resnično vesel in da je bil tudi sv. Frančišek ponosen name!

Enostavno sem bil! Brez misli, brez načrtov in hitenja, brez razlag in pričakovanj! Bil sem v Njem!

V bistvu sem vsaj za tistih 26 minut vzel zares besed Izaka iz Niniv, ki pravi, da je sveta nedejavnost pomembnejša od vprašanja, kako nasititi vse lačne na svetu ali kako vse ljudi pripeljati h Kristusu. Enostavno biti pred Njim in pustiti, da nas ljubi! Dati mu priložnost, da nam pokaže svojo nežno ljubezen! Hvala Oče, ker me v Jezusu Kristusu tako močno-nežno stiskaš na svoje srce!

br. Jaroslav Knežević
(objavljeno na www.fejstbog.si)

Romanje v Assisi za mlade 2018

Romanje za mlade v Assisi je namenjeno mladim od 17 in 30 let. Romanje nas vodi po poteh sv. Frančiškom in sv. Klare, ki sta sledila Jezusovim stopinjam. Poteka v duhu preprostosti, veselja, včasih v tišini, v bratstvu in sestrinstvu, v molitvi, z radostnim petjem, pogovorih, spontanem druženju... in še več.

Ekipa: bratje kapucini Jakob Kunšič, Jurij Štravs, Miro Pavšek, Jožef Mezeg

sestre FMM: Sabina, Iva

Datum: 6.-12. avgusta 2018

Cena: 155 EUR

Prijave: br.jakob.kunsic@gmail.com

Ministranti na duhovnih vajah

Strežniki iz vseh vasi, ki spadajo pod Vipavski Križ, smo se v petek, 26. januarja, skupaj z brati kapucini odpravili v Moravče. Nismo ostali v Moravčah, ampak se ustavili pri sv. Mohorju, ki je malo v hribih.

Prvi večer smo se spoznali še s strežniki (ministranti) od drugod po Sloveniji: iz Škofje Loke in Ljubljane. Igrali smo se igre, v katere smo morali vključiti ves naš spomin, saj smo morali v njih čim bolj znati vsa imena. Dobili smo tudi vsak svojega »varovanca«, za katerega smo bili zadolženi skrbeti v teh duhovnih vajah. Sledila je večerja, ki so nam jo skuhale prijazne kuharice. Po večerji so sledile igre zapiranja. Dan smo končali s molitvijo. Naslednji dan nas je s svojim obiskom počastil gospod Aljaž Kraševac, mladi duhovnik, ki nam je pokazal, kako je včasih potekalo ministriranje, ter kakšno vlogo je imelo. Za tem smo sodelovali pri kvizu iz duhovnega znanja. Odpravili smo se tudi na pohod v Moravče, kjer smo šli tudi k sveti maši v tamkajšnjo cerkev. Naslednje jutro smo pričeli z jutranjo telovadbo ter molitvijo. Seveda smo imeli nedeljsko mašo, katero smo popestrili s prošnjami, zahvalami, uvodom v očenaš ter evangelij.

Tako se je naše bivanje na Svetem Mohorju nad Moravčami končalo. Vsi smo mnenja, da je bilo super. Razgled, iz katerega je bilo mogoče videti tudi Triglav je bil fantastičen, hrana je bila odlična, program je bil zelo dober ter sobe tudi. Skratka splačalo se je iti.

Uroš Tazon

Valentinovo 2018

Že kar nekaj let hodimo skavtski prijatelji prvo nedeljo po Valentinovem v Črni Kal, v cerkev sv. Valentina s poševnim zvonikom, da bi bili pri slovesni sv. maši, prejeli blagoslov za

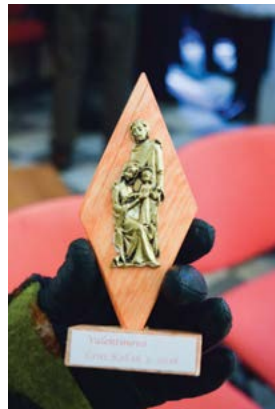

zakonce in zaročence po sv. maši in se družili z domačini, ki imajo takrat svoj praznik, shod oz. šargo.

In tako je bilo tudi letos, v nedeljo 18. februarja. V Ljubljani je rahlo rosilo, v okolici Postojne snežilo, pod Nanosom pa je pihala močna burja, nosila sneg in delala zamete in nas spremljala do Črnega Kala. Že od daleč smo zagledali poševni zvonik, ki so ga utrdili z betonskimi injekcijami, opasali z železnimi trakovi in vpeli z jeklenimi vrvmi. Tako zdaj kljubuje vetru in snegu, dežju in soncu in se trdno nagiba proti vasi.

Cerkev, ki so jo zelo lepo obnovili, prav tako križev pot, nas je pričaka svetla in praznično okrašena. Letos se ni napolnila do zadnjega kotička, saj je ljudi verjetno zadržalo slabo vreme. Slovesno sv. mašo je vodil g. škof Metod Pirih ob somaševanju domačega župnika g. Milana Stepana in še štirih okoliških duhovnikov. Na koro so bili zbrani v združenem zboru pevci iz okoliških župnij in polepšali so sv. mašo z izredno lepim petjem in – kot vedno – z vstopno pesmijo: »Sveti Valentin, pozdravljen ...«

V nagovoru in pridigi nas je g. škof

spomnil na naše zakonsko poslanstvo, na obljubo, ki smo jo izrekli ob sklenitvi zakramenta sv. zakona, na zvestobo in ljubezen do sozakonca, ki ju moramo vedno znova negovati in na zahvalo Gospodu, da nas ohranja v zakonski zvezi. Med nami so bili tudi zakonci s 55 in 50 leti zakona in tem je bil namenjen glasen aplavz.

Pred darovanjem je g. škof blagoslovil lepe nove klopi, ki so zadnja pridobitev cerkve in pri ofru smo vsi skupaj pomagali vsaj delno pokriti velik strošek, ki ga je imela župnija.

Po sv. maši smo – kot vedno doslej – zakonci in zaročenci pristopili do oltarja pred škofa in dobili poseben blagoslov ter lepo priložnostno darilo: kipec sv. Družine na lesenem podstavku.

Druženje se je nadaljevalo v vaškem domu, kjer prijazne gospodinje vedno pripravijo veliko peciva, sladkih in slanin dobrot in različnih namazov. Letos je bil posebno dobrodošel vroč čaj in kuhano vino, da smo se pogreli.

Hvala vsem in hvala sv. Valentinu, ki nas je združil v lepem in duhovno bogatem nedeljskem popoldnevu. In nasvidenje ob letu osorej!

Ester Srdarev

foto: Sandi Gorenc

FO duhovne vaje na Primorskem

V Vipavskem Križu so od 19. do 21. januarja potekale duhovne vaje Frančiškoveh otrok iz primorske in ljubljanske regije. Animatorji smo se začeli pripravljati že nekaj tednov. Razdelili smo si zadolžitve glede duhovnih vaj. Veliko je bilo prilagajanja in priprav, tako da smo že vsi komaj čakali začetek.

Pozornost smo posvetili že prihodu otok. Pričakala jih je polenta z jogurtom, kar je bil že namig za glavnega

junaka tega vikenda. Ko smo se zbrali in pripravili ležišča, nismo zgubljali časa. Pojedli smo odlično večerjo, katere nismo puščali na krožnikih. S polnimi želodčki, smo si ogledali prvi del lutkovne igrice o Kekcu. Videli smo njegovo družino in mamino bolezen. Po igrici smo imeli kateheze v štirih starostnih skupinah. Dan smo zaključili s posebni skupno molitvijo, v kateri smo se umirili za spanec.

Naslednji dan smo je zbudili že ob 7h. Da smo se dokončno zbudili, smo imeli jutranjo molitev na svežem zraku, ki je bila na temo sv. Frančiška. Po zajtrku smo z zanimanjem pogledali drugi del igre o Kekcu. Videli smo kako nam je lažje, če si drug drugemu pomagamo, kot so si Kekec, Jerica in Tinka. O tem smo se pogovorili tudi na katehezah. Po katehezah smo imeli na vrsti dobra dela. Nekateri so lupili krompir in pospravljali kuhinjo, drugi smo na pokopališču popravili prevrnjene sveče in ostali so pobrali papirčke po Vipavskem Križu. Kosilo je bilo seveda odlično in sledil je prijeten oddih, ko smo se spočili in prosto družili. Popoldne je bila na igrišču velika igra, kjer smo sodelovali vsi. Animatorji smo kot volki preprečevali ovcam do paše. Na vrsti je bil tretji del igrice o Kekcu. Spoznali smo še Prisanka in Škrlatico. Na katehezi ugotovili, da lahko majhne napake naredijo večje probleme in zamere. Pred molitvijo smo odšli še v cerkev kjer smo imeli mašo z našim sodelovanjem. V domu je sledila večerna molitev in še zabavni

večer z zanimivimi igrami ki smo se jih igrali dokler ni prišel čas za spanje.

V nedeljo som se zbudili ob isti uri in v lepem jutru, jutranjo molitev zmolili pred domom. Po zajtrku je vsak pospravil ležišče. Nato smo si z napetostjo ogledali srečen zaključek igrice o Kekcu, Jerici in Tinkari. Na katehezi smo predelali še zadnji del igrice o razpletu in povezavi zgodbe z nami. Proti kocu smo še dokončno pospravili dom in se dogovorili za sodelovanje pri sv. maši. Duhovne vaje smo zaključili s skupno sv. mašo pri kateri so bili tudi starši. Po maši smo se še malo po družili ob sladica in soku. Tako smo uspešno in zadovoljno končali duhovne vaje za Frančiškove otroke.

Valentina Čermelj

Frančiškovi v Kančevcih

V mariborski metropoliji so tudi letos potekale duhovne vaje za Frančiškove otroke. Odvijale so se v Kančevcih, med 19. in 21. januarjem. Sočasno so se odvijale tudi duhovne vaje Frančiškovih otrok na Primorskem. Duhovnih vaj v mariborski metropoliji se je tako udeležilo 40 otrok. Navzočih je bilo tudi 14 animatorjev ter dva člana NS FRAME in FO. Za duhovno plat pa je skrbelo kar šest duhovnih asistentov. Letošnja tema je bila sejanje radosti in dobre volje, kar so otroci spoznavali ob posebni zgodbi iz sveta Kekca in njegovih prijateljev. Skupina vestnih animatorjev je z dramskimi uprizoritvami scen

posredovala otrokom pomembna sporočila o življenju, na kar so se potem s katehezami o veri, altruizmu, prevzemanju odgovornosti in drugemu, lahko navezovali duhovni asistenti.

Duhovne vaje so se pričele v petek zvečer s skupno večerjo, ki ji je sledil spoznavni večer, nato pa že prva dramska igra in kateheza. V soboto se je odvila glavnina programa, med drugim pa so bile na dnevnem programu tudi različne delavnice in velika igra. Smiseln zaključek dnevu je dajala sv. maša, nato pa je sledil še zabavni večer v katerem so otroci uživali. Pred spanjem je tudi potekala večerna molitev ob ognju. Otroci so lahko na ogenj zvalili polena, ki so jih prinesli s seboj – bistvo pa je bilo, da ne mečemo polen drug drugemu pod noge. V nedeljo je nato zgodaj sledil še zadnji prizor iz dramske igre in zadnja kateheza, nato pa so se otroci in starši zbrali v bližnji cerkvi sv. Benedikta, kjer so vsi skupaj praznovali nedeljo. Po sv. maši je sledilo zaključno kosilo, kjer se je vsem za sodelovanje zahvalila predstavnica mariborske regije v NS FRAME in FO, Klara Brudar. Po krepkem obroku v izredno gostoljubnih Kančevcih, so se vsi počasi odpravili na pot nazaj proti domu, polni novih vtisov o čudovitem Božjem svetu.

Claudio Korošec

Duhovna obnova

Sestre in bratje KB Sostro si poleg mesečnih srečanj enkrat letno organiziramo duhovno obnovo, da se tesneje povežemo med seboj in z Bogom. Za pomoč pri odzivu na globoko smo tokrat zaprosili kapucina, br. Jakoba Kunšiča. Čeprav ga prej nismo poznali, se je dan prve postne sobote začel in končal v prijetnem, domačem vzdušju. Duhovno obnovo smo doživeli kot zanimivo, poučno, globoko duhovno sporočilno, na trenutke sproščeno in zabavno.

Dopoldanski del je zaznamovala prilika o izgubljenem in zvestem sinu (Lk 15,11-32), ki jo lahko poimenujemo tudi prilika o usmiljenem očetu. Čeprav mam je prilika domača in smo o njej že veliko slišali, so se ob premišljevanju in pogovoru izrisovala nova spoznanja. Br. Jakob nas je opozoril na bogato simboliko in na človeške (humane) odzive sinov na naši strani ter nečloveške ali nadčloveške (nehumane) odzive očeta, ki je usmiljen.

Dva sinova kažeta na dve možni poti.

Mlajšemu je lakota povod za spreobrnjenje (povsem človeško). Oče ga pa čaka in mu gre naproti. Oče teče, je gibalo, mu da prvotno oblačilo in s tem povrne dostojanstvo. Prinese mu prstan zaveze, zaobljube, ga objem in mu tako da varnost ter sprejetost. Poljubi ga v znak intimnosti. Da, Bog je intimno ljubeč do izgubljenih, razuzdanih, umazanih.

Starejši sin je dedič, fizično najbližji Očetu, saj je zvest in pravičen. Vendar starejši sin noče vstopiti na svatbo. Oče se ponovno po-

kaže v svojem usmiljenju. Zapusti veselje in gre ven, da ga najde. Očetu je največ vredno to, da smo ob njem. Biti z Očetom pomeni biti v veselju. Sprejeti moramo, da smo humani, (ta dva sinova sta moj resnični jaz), in hkrati stremeti k idealu, sprejeti življenje kot veselico, razvoj in pričakovanje.

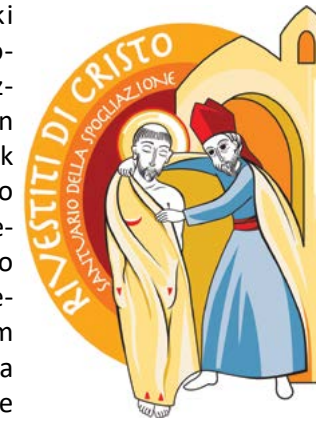
V popoldanskem delu nas je br. Jakob povedel v premišljevanje o usmiljenju v življenju sv. Frančiška, ki nam na koncu svojega življenja sporoča, bodite usmiljeni kakor mati.

Duhovno obnovo smo zaključili s sv. mašo ob 18. uri. Vmes smo se ob 14. uri udeležili še molitvene ure za duhovne poklice. Obnova je bila dober uvod v postni čas. Br. Jakob nam je podal vsebino na zelo poljuden in edinstven način, kakršnega do sedaj še nismo poznali. Odlomek smo dojemali kot pomoč v vsakdanjem življenju pri iskanju bližine z Bogom.

Marjetka Birk

Slutiti, iskati, najti

Tak je bil naslov letošnjih duhovnih vaj, ki jih je organiziral Narodni svet FRAME in FO. Pomenljiv naslov, ki se zelo prilega in je bil bistvo duhovnih vaj, zlasti za mlade. Duhove vaje so namreč priložnost, da se umaknemo od ustrojenega sveta, ki nam ne pusti dihati. Od tempa, ki ne pusti, da bi se za trenutek ustavili in ozrli vase. Če želimo zaslutiti Boga, potrebujemo ravno to. Duhovne vaje so zame odmik od rutine in navad. Odmik od obveznosti, odgovarjanja na maile in ukvarjanja z jutri. In v tem odmiku, ko ne mislimo na jutri, ampak na danes, ko imamo čas za tišino, premišljevanje, premlevanje ali preprosto

poslušanje, ko imamo priložnost klečati pred najsvetejšim pri adoraciji, ko se lahko dobro pripravimo in okusimo milost odpuščanja pri spovedi, v vsem tem lažje zaslutimo Boga, Njegovo navzočnost, Njegov dotik.

Kaj je sploh v življenju lahko lepšega, kot zaslutiti Boga? Tako je bilo tudi na duhovnih vajah FRAME, kjer smo slutili in iskali ob Frančišku, ob njegovem iskanju in slutenju.

Nejc Presečnik

MOLITVENA NAVEZA za dobre družine
Kot so plezalci v gorah med seboj povezani
z isto vrvjo, tako smo v molitvi povezani in duhovne poklice

Pepel

in voda

Bratje kapucini so pred leti zapisali: »V našem času se srečujemo z dejstvom, da je prav gledanje na življenje kot na poklicanost pri mladih kakor tudi pri mnogih odraslih slabo vrednoteno. Namesto o poklicanosti govorimo o karieri, dosežkih in uspešnosti. Splošno družbeno ozračje ni naklonjeno ustanavljanju družine, še manj duhovnim poklicem.

Odkrivamo, da je najprej potrebno nekaj narediti, da bomo dobre družine in duhovne poklice bolj cenili. Prvi korak vidimo v molitvi za dobre družine in duhovne poklice.«

K tej prvotni zapisani spodbudi se vedno rad vračam, ker nas povezuje v molitvi za dobre družine in duhovne poklice. Med pobudniki za *Molitveno navezo* je bil tudi naš br. Štefan Kožuh, sedanji generalni vikar

ROMANJE V ASSISI

od 27. aprila do 1. maja 2018

ODRASLI, DRUŽINE

27. april 2018, 1. dan: na poti Padova (sv. Leopold Mandič)

28. april 2018, 2. dan: Assisi: sv. Frančišek in sv. Klara

29. april 2018, 3. dan: Greccio in Fonte Colombo

30. april 2018, 4. dan: Porcinkula in sv. Damijan

1. maj 2018, 5. dan: po poti La Verna, vrnitev v večernih urah

Odhod v petek, 27. aprila 2018 ob 6. uri iz Ljubljane, Štepanja vas, postanki tudi na poti na dogovorjenih točkah.

Povratak v ponedeljek, 1. maja v večernih urah.

Romanje in obisk Frančiškovih krajev bomo bogatili z molitvijo, duhovnimi mislimi in posredovanjem krščanske izkušnje sv. Frančiška in sv. Klare. Na romanju poskrbimo za otroke in na njim razumljiv način predstavimo kraje. V pripravi na romanje si po možnosti preberite kakšen Frančiškov življenjepis.

Cena:

Odrasli: 250€; otroci do 16 leta 140€.

S seboj je potrebno vzeti rjuhe in prevleko za vzglavnik.

Informacije:

- br. Milan Kvas, Kančevci 38, 9206 Križevci, GSM: 040/220972
- br. Jožko Smukavec, Kapucinski trg 1, 4220 Škofja Loka, GSM: 041/860-350

Prijave:

- br. Milan Kvas, Kančevci 38, 9206 Križevci, GSM: 040/220972, milan.kvas@rkc.si.

Lepo vabljeni!

Bratje kapucini

našega Reda. Prav na začetku letošnjega postnega časa nam je poslal lep zapis. Takole pravi:

Dragi bratje! Ob začetku posta mi je prišla pod roke misel znanega škofa don Tonina Bello z naslovom: „Pepel in voda“, in vam jo posredujem. Naj bo v spodbudo vsem članom Molitvene naveze.

Predragi, pepel po glavi in voda po nogah. Pot, ki je na videz dolga le kakšna dva metra, je v resnici veliko daljša in težja, ker gre za to, da začnemo pri svoji glavi in pridemo do nog drugega. Za to pot ni dovolj le 40 dni, od

pepelnične srede do velika četrтка. Potrebno je celotno življenje. Postni čas želi biti le kot zgledni primer takšnega življenja.

Spokornost in služenje. To sta dve veliki pridigi, ki ju Cerkev, bolj kot besedam, zaupa pepelu in vodi. Ni vernika, ki ga ti dve pridigi ne bi očarali. Tiste druge s prižnice se morda hitro pozabijo. Teh pa ni moč pozabiti, ker govorijo znamenja, ki imajo »dolgo življenjsko dobo«.

Težko se je, na primer, umakniti „teži“ tistega pepela. Čeprav je tako zelo lahak, vendar kakor toča, močno udari po glavi; in klic k edino pomembni stvari postane podoben udarcu kladi: »Spreobni se in veruj evangeliju«. Škoda, da vsi ne poznajo tistega,

kar piše v misalu, ki določa, naj bo pepel od sežganih oljčnih vejic, blagoslovljenih na lansko Cvetno nedeljo. Sicer bi namigi k delu za mir, sprejemanju Kristusa, priznavanju njegovega edinstvenega gospostva, upanju na dokončni vstop v nebeški Jeruzalem, postali veliko bolj konkretno začrtana pot spreobrnjenja.

Kakorkoli že, ta »pepelni šampon« ostane vtisnjen za zmeraj: veliko dlje od tistega pepela, ki ostane med mehкими lasmi kvečjemu do naslednjega jutra, ko ga najdeš raztresenega po vzglavniku in za hip pomisliš na že odpadle luske s krast naših grehov.

Prav tako za vedno ostane tudi klopot vode v umivalniku. To je najstarejša pridiga, ki se je vsakdo od nas spomni. Kot otroci smo jo »poslušali z očmi«, polnimi čudenja, ko smo si uspeli s komolci utreti pot med množico, da smo lahko prišli v prvo vrsto in od blizu opazovali ganjenost ljudi. Pridiga velikega četrтка, ki je imela vsega dvanajst istih stavkov, in vendar ni bila monotona. Bila je polna nežnosti, čeprav izrečena po

znanem scenariju. Brez retorike, čeprav spoštljiva v ponavljanju samoumevnih prehodov: ponujeno stopalo, dvig vrča, rahel gib brisače, pečat poljuba.

Čudna pridiga. Brez besed, s poklekom pred dvanajstimi simboli človeške revščine, jo izreče človek, ki ga vidimo na kolenih samo pred posvečeno hostijo.

Privid ali blodnja? Zabloda zaradi utrujenosti ali simbol za tistega, ki bdi v pričakovanju Kristusa? »Enkratno znamenje« za večer protislovij ali konkreten priročnik za naše vsakdanje izbire? Zgovorna moč znamenj!

Podajmo se torej na postno pot, razpeto med pepelom in vodo. Pepel na glavi naj nas žge, kakor da bi pravkar prišel iz vulkanskega kraterja. Da bi pogasili njegov žar, začnimo iskati vodo, ki jo bomo lahko izlili ... na noge drugih. **Spokornost in služenje.** Obvezni tirnici, po katerih mora voditi naša pot vrnitve domov.

Pepel in voda. Nekdanji sestavini preprostega luga za pranje perila. Predvsem pa znamenji popolnega spreobrnjenja, ki se nas hoče dotakniti od glave do nog. Srečno pot!

Pripravil br. Placid Prša

Kdor se še želi pridružiti Molitveni navezi za dobre družine in duhovne poklice, naj na Slovensko kapucinsko provinco, Mekinčeva 3, 1119 Ljubljana sporoči: ime in priimek, če želi prejemati Franciškovega prijatelja in imeti druge stike z nami, tudi naslov, telefonsko številko, elektronski naslov.

Vzgoja – izziv in poslanstvo

Zvonka Erce, voditeljica DMŽ, je zapisala: »Vsak izmed nas ima svoje poslanstvo na tem svetu. Spomnim se, kako sta se v moji mladosti starša trudila, da bi nam dala lep vzgled. Hvaležna sem jima, da sta me vzgojila v krščanskih vrednotah in da sta mi pokazala, da nam je Bog dal roke, noge, srce... in moč, s katerimi mu lahko pomagamo pri preoblikovanju Njegovega stvarstva. Nekega poznega popoldneva sem se vračala z dela na njivi zelo utrujena, vendar srečna, da lahko peljem domov »doma pridelano zelenjavo« – kot je napisano v Svetem pismu »sad zemlje in dela človeških rok«. Celó pot sem se zahvaljevala Bogu, da mi ni naklonil bogastva v denarju, ampak v zmožnostih in sposobnostih za delo. Hvaležna sem torej, da imam izkustvo vere in dela.

Ko sem se odločala za zakonsko življenje, sem začela prebirati knjige, revije o vzgoji,... saj sem se zavedala, da to »področje« premalo poznam. Za poklic se zelo dolgo izobražujemo, za poklic starša in vzgojitelja je bilo pred dvajsetimi leti malo ponudbe. Vendar sem zelo hitro prišla do potrditve slišane iz Delavnic molitve in življenja, da je potrebno v svojem življenju imeti red, da je potrebno vsak dan živeti skupaj z Jezusom. Tako kot so to živeli naši starši, stari starši... Da je potrebno dan začeti z molitvijo, svetim časom, v katerem se napolnim z besedami iz Svetega pisma in se izročam v Njegove roke. V Njegove roke izročam svoje delo, dijake, s katerimi se bom tisti dan srečala, vse najine otroke, da bodo dan odgovorno in uspešno preživeli, za mojega moža, da bo zdržal hud

tempo, ki ga ima v svojem podjetju, za sorodnike in prijatelje, da bodo premagovali svoje težave skupaj z Jezusom. Kajti le z Jezusom je mogoče tudi odpuščati tistim, ki so nas užalili, nam naredili hudo zaradi svojih koristi, niso naredili tako, kot smo mi pričakovali,... Res je, od nikogar ne smem nič pričakovati, vse, kar lahko in zmorem, moram narediti sama. V vsakem trenutku dneva se zavedati, da živim v Njegovi Ljubezni in da nas On vedno in povsod spremlja in odpušča tudi naše prekrške. In da je vzgled krščanskega življenja, ki ga z možem dajeva svojim otrokom, najboljša vzgoja za njih in njihovo poslanstvo.«

Gospod Jezus, naj v tem domu prebiva povezana in srečna družina. Naj otroci občutimo ljubezen in naj nehvaležnost in egoizem ne najdeta prostora v naših srcih.

Preplavi srca naših staršev s potrpežljivostjo in sočutjem

in naj ju ljubezen in harmonija za vedno povežeta v trden sveti zakon.

Naj vsi skupaj, starši in otroci, živimo veseli in zadovoljni. Naj v našem domu kraljuje mir. Amen.
Pogovor z Bogom, 10

Od lanskega leta tudi v Sloveniji potekajo Delavnice molitve in življenja za otroke z naslovom Evangeliziranje otrok. Namenjeni so otrokom, starim med 7 in 12 let.

Br. Ignacio Larrañaga tako pojasni naslov in vsebino: »V "Evangeliziranju otrok" smo se ognili vsakemu besedilu, ki bi spominjal na Božjo grožnjo, nasilje, jezo ... ker smo prepričani, da je ljubezen tista velika posvečevalna sila in ne strah.

Zakaj naslov "Evangeliziranje otrok"? V dolgi dobi svojega duhovništva sem opazil naslednje: otrokom, starim od 3 do 6 let, želimo posredovati verski nauk na zabaven način; na način, ki ne bi bil utrudljiv zanje. V naslednjih letih se pri verouku učijo verskih resnic večinoma na pamet. V našem primeru želimo uvesti otroka v svet, ki ga objema ljubezen Očeta, želimo ga usposobiti, da bo dovteten, odprt za Božjo knjigo, Besedo življenja. Pokažemo mu zaklade večnega življenja. Učimo ga pogovora z Bogom, mu predstavimo Boga kot Očeta v nebesih. Vztrajno mu kažemo, kako

ga dragi Oče ljubi na tisoče načinov. In učimo, kako naj se izkustveno povezuje z Jezusom, njegovim najboljšim prijateljem. Pokažemo mu različne načine pogovora z Bogom: branje, pisanje, gledanje, ponavljanje ... Predstavimo mu priliko o dobrem pastirju z namenom, da spozna Božjo milino in usmiljenje. Vrednost vere doume, ko mu z Jezusovimi besedami razlagamo čudeže, ki se v življenju zgodijo zaradi vere. Pokažemo mu, kje stanuje Jezus: bliže nam je od naše lastne sence. Učimo ga odpuščati žalitve, kakor On odpušča naše žalitve; ne sedemkrat, ampak sedemdesetkrat sedemkrat. Na stežaj mu odpremo vrata v skrivnost vstajenja. Jezus je prisoten med nami, v meni, do konca sveta.«

Moj Gospod Jezus, vem, da si v meni, da skrbno paziš name, kakor to dela mati.

Zaupam vate.

S teboj je moj korak varen, saj brez tebe ne bi mogel živeti. V tvoje roke izročam svoje življenje, svoje učenje in zdravje.

Želim, da je moje življenje ena sama pesem ljubezni zate, moj Gospod.

Hočem živeti z roko v roki s teboj kot srečen otrok.

Amen.

Pogovor z Bogom, 31

Po virih DMŽ povzela Bernarda Ziherl

Na železniški postaji

Mir in dobro vam vsem bralcem ter bralkam Franškovega prijatelja, ki boste med drugim prisluhnili tudi tem kratkim pričevanjem delovanja bratov kapucinov med ubogimi v današnjem svetu. Sem br. Jožef, prvo leto ponovinec in trenutno živim v kapucinskem samostanu v Milanu, kjer se trenutno tudi odvijajo karitativne dejavnosti, ki bodo predstavljene v naslednjih prispevkih.

Čas ponoviciata je obdobje, ko začnemo s študijem, (v našem primeru je to prvi del, ki je po večini filozofski) poleg molitve in skupnega bratskega življenja pa smo bratje v formaciji povabljeni, da svojo poklicanost živimo še posebej pri delu z ubogimi in pozabljenimi v današnji družbi. Tako nam je ponovincem milanskega bratstva omogočena pestra ponudba karitativnih dejanosti: menza za uboge, zdravstveni dom za ljudi iz socialno ogroženih skupin, delitev hrane in oblek, aktivnosti v ustanovah za ljudi s posebnimi potrebami, obisk zaporov ...

V tem prispevku vam bom na kratko predstavil karitativno dejavnost, ki mi je bila dodeljena pred približno pol leta. To je obisk ubogih ob sobotah zvečer, na eni izmed glavnih železniških postaj v Milanu (Lambrate), kamor se nas ponavadi odpravi približno do osem ponovincev. S seboj pa odpeljemo poleg mineštre, kruha, čaja in slaščic tudi odprta srca, da bi tako lahko prisluhnili ne samo lačnim ustom, temveč predvsem lačnim in osamljenim srcem, ki jih je dandanes vedno več. Ugotovljamo, da je poleg materialne revščine, ki je danes v velikem razmahu, močno navzoča tudi »revščina osamljenosti«. Vse to odražajo številni Italijani, ki so ostali na cesti brez vsega, mnogim pa se je to zgodilo kot posledica krize, ki so jo doživeli po odhodu ali zavrnitvi življenjskega partnerja.

Konkretno smo za to dejavnost zadolženi štirje ponovinci: Fabio (beneška provinca), Luka (lombardska provinca), Germino (Custodija Zelenoortskih otokov) in pa tudi jaz (Slovenska provinca). Za soboto zvečer tako pripravimo mineštro, kruh, čaj, kombi. Tako v soboto po kosilu odtajamo zelenjavo, ki ji pozneje dodamo vodo in pustimo, da vse skupaj vre nekaj ur. Čez približno dve uri in pol (pozno popoldan) dodamo še ostale stvari, kot so vegeta, sol, pire krompir, pikantne začimbe in še kaj bi se našlo. Skupinska kuha je zelo lepa priložnost, da smo bratje skupaj, da si podelimo stvari, ki smo jih preživeli v preteklem tednu, posebej še zato, ker se tedenska predavanja zaključijo v soboto. In ravno zato je ta dogodek toliko lepši, sproščen in odprt. Že med tednom iz naše menze

za uboge vsak dan po malem vzamemo na stran nekaj pakiranega kruha, ki ga shranimo za sobotni večer. Pred prvimi nedeljskimi večericami poleg hrane pripravimo še kombi, vanj znesimo stvari in tako so stvari že nared za naš dobredelni odhod v svet.

Proti postaji Lambrate se odpravimo iz našega samostana vsako soboto ob devetih zvečer. Pred odhodom se vsi sodelujoči bratje zberemo za kratko molitev (evangeljski odlomek, priporočitev Mariji, blagoslov), da bi lahko naš apostolat med ljudmi bil zares Njemu v slavo in čast. Kot sem že v začetku omenil nas je vsako soboto približno do osem bratov, poleg nas štirih ki smo »fiksni« se nam pridružijo še ostali štirje bratje ponovinci, po izbiri. Vožnja od našega samostana do postaje Lambrate traja po navadi slabe pol ure, tako da je tudi to lahko zelo lep trenutek bratstva, podelitve, veselja. Takoj, ko prispemo na postajo, razložimo vse stvari na dve mizici, na eno lonec z mineštro na drugo pa čaj in kruh, ter tako pričnemo z delitvijo hrane.

Na večer pride jest do trideset, maksimalno štirideset oseb. Po večini so to Maročani, migranti iz podsaharskih dežel, pa tudi ljudje iz vzhodne Evrope kot npr. iz Romunije, Bolgarije, Ukrajine, Kosova ...

Seveda je samoumevno in več kot očitno to, da s krožnikom juhe in kosom kruha ljudem ne spremenimo njihovega socialnega statusa. Prav zato se mi zdi, da je prvi namen te dejavnosti biti s temi ljudmi, jih poslušati,

poskušati se vživeti v dogajanje in v njihove velikokrat pretresljive življenjske zgodbe ter jih prav na ta način nositi v srcu, jih izročati Gospodu. Ker imamo bratje kapucini v Milanu velike menze za uboge, obstajajo pa tudi mnoge druge dobredelne organizacije, kamor vsak dan pride več tisoč ljudi, bi bilo ravno zato mišljenje, da je cilj te dejavnosti zgolj gmotna pomoč ljudem, le pljunek v morje. Velikokrat se izkaže, da ljudje, ki pridejo na okrepčilo niso samo brezdomci, ampak so po večini starejši ljudje, ki so prav tako po večini ostali sami in nimajo nikogar, ki bi jih lahko poslušal in jim prisluhnil. To je velika priložnost za nas, da smo z njimi, jim prisluhnemo in jih opogumljamo. Med različnimi skupinami ljudi pa so tudi velikokrat skupine mladih, ki se zatečejo v zapuščene prostore železniške postaje prav zato, ker morda čutijo osamo in zato posledično iščejo srečo, ki pa je hitra in lažniva. Tudi z njimi se na vsake toliko zapletemo v krajši pogovor.

Obisk teh ljudi mi zelo močno pomaga na

duhovni ravni. Če sem malo poprej napisal, da smo mi tisti, ki skušamo te ljudi opogumiti, pa bi lahko na koncu celo zatrdil, da so prav oni tisti, ki me vedno znova opogumijo. Pokažejo mi, da danes v svetu obstajajo veliko večji problemi in stiske, kot jih imam jaz. Ravno zato se lahko Bogu vsak dan znova zahvaljujem za življenje in milosti, ki jih od Njega prejmem.

br. Jožef Mezeg

Odsevati svoj delček svetlobe

Začetki mojega življenja v Franciji so bili zaznamovani s srečanjem s tukajšnjim šolskim sistemom. Seveda ne tistim rednim, obveznim, ampak s šolo francoskega jezika za tujce.

Naj podelim z vami, kako je bilo na jezikovni šoli z dolgoletno tradicijo Cavilam. Tam smo sedeli v klopi mladi in manj mladi z vsega sveta. Kar je hitro zbudilo pozornost, je bilo dejstvo, da smo veliko časa namenili pogovornemu, razpravljaju o različnih temah. Ne da bi še zmogli dobro govoriti francosko, so nam profesorice posredovale teme, da bi iz nas izvablale naša osebna mnenja in stališča. Na primer na temo jedrskih elektrarn, ki jih ima Francija največ na svetu, pa o navezovanju stikov prek interneta, o preživetju starosti v domu za ostarele, o boleči temi beguncev – prišlekov in domačinov, o kočljivi temi posod navzočega dela na črno, pa o medijih v Franciji in stvarkah ter socialni pravičnosti, o aktu-

alni ekološki problematiki in ravnanju z odpadki, idr.

Tako sem spoznal kakšne so vrednote v deželi, ki je postala moj trenutni dom in pa predvsem to, kako so za Francoze pomembne.

Dali so občutek, da verjamejo vanje in da se zanimajo, kaj o določenem problemu mislijo drugi. V takem okolju sem se dobro počutil. Izkusil sem, da je moje mnenje pomembno. Spodbudilo me je tudi k molčanju, kadar nisem imel kaj povedati in sem zato bolj pozorno poslušal, kaj imajo povedati drugi. Ničkolikokrat sem bil zaznamovan z besedami ljudi, še posebej močno takrat, kadar so izražale izkušnjo in razmislek. Takrat sem v ozadju lahko zasluhl tudi izvor, ki je imel svoje globine v tradiciji govornika.

V naših srečevanjih so se v nas srečevali tudi naši predniki, naši dedki in babice iz različnih kultur, vsi, ki jih nosimo v sebi in nam dajejo temelje, na katerih gradimo svoj prispevek. In sem si rekel: »Dobro je, kadar družba sprejema bogastvo, ki ga ljudje nosimo v sebi. Dobro je tako, ker je v nasprotnem primeru vsak izgubljeni človek kot izgubljen biser na ogrlici življenja človeštva.« Vsak človek je neizčrpen vir bogastva. Morda se komu kdaj zazdi, da je biserov na ogrlici že dovolj, toda ali bi sam hotel biti ta, ki manjka? Ne, nihče. Lepo je biti biser in odsevati svoj delček svetlobe. In ali ni prav v tem začetek vzgoje?

br. Mitja M. Ponikvar

Teresio Olivelli

3. februarja 2018 je kardinal Angelo Amato razglasil za blaženega Teresia Olivella, katoliškega vojaka; laika, ki so ga poimenovali tudi upornik iz ljubezni.

Teresio se je rodil 7. januarja leta 1916 v kraju Como v Italiji, Dominiku Oliveli in Kleliji Invernizzi. Po materini strani je imel strica, župnijskega duhovnika, ki je bil kasneje duhovna in moralna opora mlademu vojaku. Družina se je leta 1926 preselila v Pavia, kjer se je Teresio vpisal na fakulteto in leta 1938 diplomiral iz prava. V času študija je bil član Katoliške akcije, po diplomi pa je sprejel delo kot asistent prava na univerzi v Torinu, hkrati je pomagal ubogim in sirotam, ter se ob tem naučil tudi nemškega jezika.

Leta 1936 se je prostovoljno javil za pomoč v španski državljanski vojni, potem pa je bil tri leta v Berlinu (do leta 1941). V drugi svetovni vojni je najprej služil v Rusiji, kjer je dobil precej resne ozeblin. Ko pa leta 1943 ni želel priseči novi italijanski državi, so ga deportirali v Innsbruck v Avstrijo, od koder mu je uspelo

pobegniti. Oktobra leta 1943 se je nastanil v Milanu, kjer postajal vse bolj kritičen do italijanske oblasti, in se na koncu pridružil italijanskemu odporu. Trudil se je pri ustanovitvi časopisa *Il ribelle*, katerega prva številka je opisovala Astolfa Manziana in Ermanna Margharetija, ki sta bila nedavno usmrčena. Olivellijevo skrivno ime je bilo v tem času Agostino Gracchi. 27. aprila 1944 so ga prijeli v Milanu in ga odpeljali v zapor San Vitore, kjer so ga mučili. Njegova naslednja postaja je bil zapor Fossoli. Tu so ga obsodili na smrt s streljanjem, vendar je od tam pobegnil in se skrival po poljih, kjer so ga ponovno ulovili.

Avgusta 1944 je bil poslan v Bolzano, od tam pa premeščen v Flossenbürg ter na koncu v Hersbruck. Tu je s sojetniki delil svojo hrano in jim oskrboval rane. In tu je leta 1945 podlegel poškodbam, ki jih je dobil potem, ko so ga pretepli, ker je preprečil napad na sojetnika iz Ukrajine. Njegove posmrtno ostanke so sežgali v taboriščnem krematoriju.

Emanuel Barbara, kapucin

V začetku januarja je Malto presenetila nenadna smrt škofa Emanuela Barbara, kapucina, ki je bil rojen 27. oktobra 1949 v Gziri. Konec poletja 1965 je vstopil v kapucinski noviciat, čez leto naredil prve zaobljube, po končanem študiju je bil leta 1980 v Valletti posvečen v duhovnika. Po posvečenju je br. Emanuel služil na različnih področjih naše malteške kapucinske province, dokler ga niso predstojniki poslali v Rim na študij moralne teologije, ki ga je končal z licenciatom. Sledilo je 13 let poučevanja moralne teologije na IN-SERMU (malteška teološka fakulteta) in drugod. Deloval je tudi kot bolniški kaplan, hišni

predstojnik, bil je tudi policijski kaplan. Med leti 1983 in 1989 je bil provincial malteških kapucinov. Nato pa z Jezusom »odrineta na globoko« v Kenijo, kjer imajo malteški bratje že vrsto let svoj misijon. Tam je bil odgovoren za vzgojo v Nairobiju, hkrati pa predaval moralno teologijo v kolegiju Tangaza. Leta 1992 je prekinil dvoletni doktorski študij v Rimu, nakar je pet let v Tangaziju nadaljeval s predavanji, preden je leta 1996 postal prvi viceprovincial kenijske viceprovinca do leta 1999, ko je začel predavati na teološki fakulteti Vzhodne Afrike v Nairobiju. Leta 2008 je seldila vrnitev domovino, med drugim je bil kaplan na srednji šoli, ter pomagal pri trajni vzgoji tujih sester, ki živijo na Malti. Bratje so ga leta 2010 ponovno izvolili za provinciala malteške province in naslednjega maja je bil izvoljen za predsednika Evropske kapucinske konference (CENOC). A že leta 2011 je bil imenovan za škofa katoliške škofije Malindi, kjer je bil prvega oktobra posvečen in ji je zvesto služil do smrti, 5. januarja 2018. V času enoletne izpraznitve naškofijskega sedeža v Mombasi, je bil tudi njen apostolski administrator. Njegovo življenje osvetljuje vizija papeža Frančiška za škofe: »Škofje naj bodo pastirji, blizu ljudem, očetje in bratje, naj bodo nežni, potrpežljivi in usmiljeni, naj ljubijo uboštvo, notranje uboštvo kot svobodo za Gospoda, in zunanje uboštvo, kot tudi preprostost in skromen življenjski stil, naj nimajo miselnosti princev.«

Pretresen nadškof v Mombasi je pokojnega škofa Emanuela Barbara označil kot zelo aktivnega moža v pastoralnem delu, ki ga je kot oče opravljal v škofiji. »Pokojni se je zelo trudil, da bi bil blizu svojim duhovnikom, bil je vedno dobre volje, natančno je vedel, kaj želi storiti in česa ne, kot duhovni voditelj se je zelo posvečal posameznikom, bil je dober prijatelj mnogim redovnicam, ki jim je pomagal,

podpiral in opogumljal v njihovem služenju in poklicanosti slediti Jezusu v posvečenem življenju!» Tudi pri svojem delu kot vodja Komisije za nauk vere pri Kenijski škofovski konferenci, je kljub težavam s srcem, pokazal veliko zagnanost. Za svoje zdravje je redno skrbel z gibanjem in zdravo prehrano. Njegova nenadna smrt je bila velik šok in izguba, po drugi strani pa priložnost za hvaležnost Bogu za njegovo življenje. Nadškof Kivuva je poudaril tudi raznolikost in rodovitnost dela pokojnega škofa, z različnimi projekti, kot denimo »Reševalni center papeža Frančiška« (pri nas bi temu rekli nekako »Krizni center«, op. prev), za spolno zlorabljenе otroke, prav tako je poenotil različne skupnosti, recimo italijanski skupnosti je omogočil mašo v italijanščini, kar je spodbudilo sodelovanje tudi med domačini in drugimi, vključno s turisti, ki obiskujejo obalno področje Kenije.

Tudi škof v Garissi, naš brat Joseph Alessandro, še od noviciata vrstnik in tesni sotdelavec pokojnega brata Emanuela, je med drugim poudaril njegovo priljubljenost med dijaki in študenti. Kenijski mediji so poročali o njegovih odzivih na trenja med kristjani in muslimani, predvsem recimo ob napadu v vasi Mpeketoni, ko so napadalci (morda islamski skrajneži, morda seperatisti, morda ...) junija 2014, pobili prek 70 moških. Medtem, ko je tolažil in molil s preživeli, ki so se iz

strahu pred novimi napadi zatekli v sosednjo župnijo, je dejal, da prizadeti potrebujejo najprej hrano, oblačila in zavetje. Ponudil jim je tudi drugo denarno in materialno podporo. Prav tako kot je kristjane pozval k molitvi za mir in edinstvo v deželi in za spreobrnitev napadalcev, je ob ostalih kenijskih škofih, pozval oblasti k ukrepanju. »Ljudem pravimo: Bodite previdni in pozorni, kaj se dogaja okrog vas, ampak ne dovolite jezi in maščevanju, da bi rastla v vas. Nezaupanje do sosedov lahko vodi v nasilje.« Pred dvema letoma pa je jasno opozoril, da satanisti načrtno mlade zablajo v satanizem z obljubo plačila šolnine, zagotovitvijo službe, kar mladi potrebujejo... Satanisti izkoristijo, katoličani pa so premalo poučeni o tem, kako se s tem spopasti. Glede papežev enciklike o okolju pa: »Potrebujemo razvojni program, ki spoštuje okolje in je ukrojen v afriški okvir!« Afriške države je pozval, da spletejo močne medsebojne povezave in »spregovorijo z enim glasom« o okoljskih vprašanjih. »Tudi mi moramo, raje kot da bi se osamili, postati družabniki v svetovnem gospodarstvu«, je še dejal.

Pokojnega brata Emanuela so štiri tedne po smrti položili v grob v malteški zemlji.

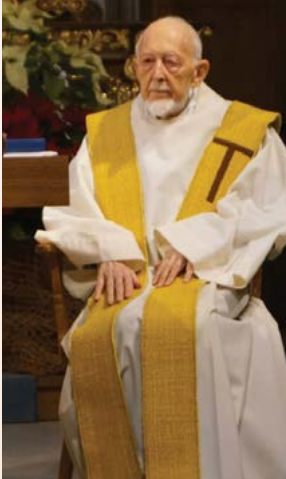
br. Gregor Rehar

Tihi, a zvesti brat, se je srečal s sestro smrtjo

V Švici je umrl brat, Oktavijan Schmučki, ki je bil star več kot 90 let. Bil je zelo poznan in cenjen brat v vsem Redu. To pa zaradi svojega preučevanja sv. Frančiška in njegove vloge pri prenovi naših Konstitucij. Strniti njegovo bogato življenjsko pot v parih vrsticah je sicer zelo drzno. Pa poskusimo. Leta 1948 je končal noviciat, 1951 naredil večne zaobljube, 1952 je bil posvečen v duhovnika. Dolga leta je služboval v Rimu, za kar se mu je takratni vrhovni predstojnik zahvalil s posebnim pismom, kjer omenja njegov izreden prispevek Redu.

»To so bila štiri desetletja tihega dela, od 1958 do danes, ko si neprecenljivo in temeljito preučeval duhovnost sv. Frančiška. To pomeni dolgo serijo člankov, objavljenih v različnih specializiranih revijah, z namenom globljega razumevanja kristološkega predanega ubožca, s posebno pozornostjo na njegove stigme in bolezni, njegov duh molitve in kontemplativni poudarek. »Te študije, ki jih je 349 naslovov, so bratje in študenti brali z veliko zavzetostjo in zanimanjem in so prispemale k prenovljeni ljubezni do Frančiškovega življenja in karizme v srcih mnogih.« Br. John Corriveau je prav tako poudaril njegovo delo pri prenovi naših redovnih pravil (Konstitucij) po 2. vatikanskem koncilu in urednikovanja Collectanee Francescane.

Naši bratje pomagajo po hurikanu v Portoriku

Naši bratje v Puerto Ricu nujno potrebujejo vašo pomoč. Navkljub nekaterim začetniškim napakam imamo sveže novice o 22 kapucinskih misijonarjih, ki delujejo v Portoriku.

Zagotovo je bil hurikan Maria eden najbolj uničujočih viharjev, ki so jih doživeli, odkar so bratje kapucini leta 1930 prišli na te otoke. Hvaležni smo za Božje varstvo bratov. Prav tako nas navdihuje njihovo prepričanje in odločnost, da podprejo najosnovnejše humanitarne potrebe ljudi z zagotovitvijo hrane in vode. Najnovejše iz sporočila naših bratov v Portoriku:

»Imeli smo srečanje z vsemi brati, da bi slišali, kaj ljudje potrebujejo, kaj mi že sedaj delamo in kaj lahko kot kapucini še naredimo, da bi jim pomagali. Bilo si je dobro izmenjati nekatere zamisli.

Utuađo in Agada sta kraja ki potrebujeata največ pomoči. Bratje že obiskujejo družine in jim delijo hrano in vodo. Odločili smo se, da vsako soboto pomagamo v Utuađu in vsak ponedeljek v Agadi. Namen je, da jim damo hrano in vodo, preverimo, kaj poleg tega še potrebujejo in jim dajemo pastoralno pomoč.«

Trenutno, pravijo bratje, ljudje potrebujejo vodo in hrano, nekaj zdravil in šotorska platna za zaščito hiš, ki so ostale brez streh. Cenijo pomoč dobrih ljudi in se jim zahvaljujejo, ker s tem mislite na njih in jim pomagajte.

Kapucinski terenski program zbira študente za služenje, duhovnost

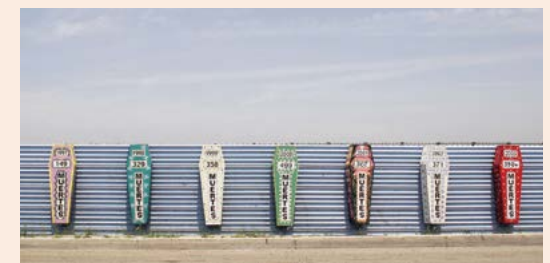

Med 7. in 11. januarjem so se študentje iz 13. različnih visokih šol zbrali v Kapucinskem duhovnem centru v Garrisonu za teden molitve, skupnosti in služenja. Teden so preživeli ob vsakdanji maši in jutranji molitvi, skupnih obedih, adoraciji, predstavitvi poklicanosti in služenja, in živahnem »šovu talentov«. Študentje so lahko za svoje služenje izbrali eno od petih možnosti v dolini Hudson: v centru za ostarele in onemogle, pri projektu, ki gradi hiše za ljudi, ki jih nimajo, v javni kuhinji ene izmed župnij, v socialni trgovini in v dnevnem centru za osnovne potrebe in v šoli za otroke s posebnimi potrebami. Ob koncu tedna so udeleženci bili navdušeni tudi nad tem služenjem in centri, v katerih so služili. Ob obojestranskem zadovoljstvu se korist ni merila le v tem, koliko dela so opravili, temveč tudi v pridobivanju drugih vrednot, spoznanj, da človek res ne živi samo od kruha.

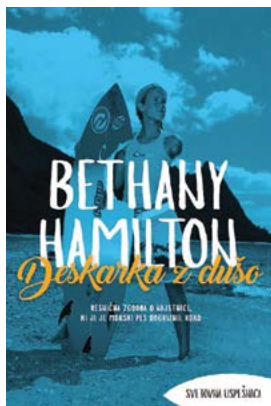
Franciscan International: »Sedem zadnjih besed, sedem dejanj«

Organizacija Franciscan International (FI) je za letošnji post pripravila premišljevanje o migrantskem vprašanju z naslovom: Sedem zadnjih besed, sedem dejanj - odmevi in odgovori na svetovne migracije. Te vrste premišljevalna molitev je sicer ponekod tradicionalna oblika molitve. FI jo letos ponuja z mislijo na ljudi, ki nimajo doma, oziroma si iščejo nov, varen dom. Najprej je citat iz evangelija, sledi misel papeža Frančiška in razmišljanje. Gre za Jezusove zadnje besede: Žejen sem... Mati, glej tvoj sin... Sin, glej tvoja mati... Dopolnjeno je. Celotno besedilo lahko v enem od svetovnih jezikov dobite na spletni strani Franciscan International.

Deskarka z dušo

Bethany Hamilton

»Moji načrti, da bi postala poklicna deskarka, so se tisto jutri pred nočjo čarovnic sesuli kot hišica iz kart. To je bil moj osebni tornado. V dneh, tednih in mesecih, ki so sledili, sem morala marsikaj razčistiti. Pogosto je bilo grozljivo ali naporno. Ne bom vam lagala: v nekaterih pogledih je še vedno.

Zavest, da me ima Bog rad in ima načrt za moje življenje, ki mi ga noben morski pes ne more vzeti, je zame kot trdna skala. Glejte, ljudem dogaja marsikaj slabega. Tako je življenje. Moj nasvet je, ne stavite vsega upanja in vere v nekaj, kar lahko nenadoma in zlahka izgine. In če sem iskrena, je to skoraj vse. Edino, kar nikoli ne bo izginilo in vas ne bo pustilo na cedilu, je vaša vera v Boga.«

Marsikdo je v zgornjem zapisu prepoznal Bethany iz filma Soulsurfer, ki je precej znan in je filmska upodobitev iste zgodbe, o kateri lahko beremo tudi v tej knjigi. Po 13. letih smo jo lansko leto dobili prevedeno tudi v slovenščino. V njej lahko spremljamo 13 letno Bethany, ki živi na Havajih in je navdušena deskarka. Potem pa se ji svet postavi na glavo, ko ostane zaradi ugriza morskega psa brez roke. Vendar se s pomočjo vere in neizmerne poguma postavi ponovno na noge. Uspe se ji je vrniti nazaj na desko in postati profesionalna deskarka. Danes sodi med najboljše na svetu, s svojo zgodbo pa navdušuje množice po vsem svetu.

Knjiga je izšla 2017 pri založbi Družina.

Trije plakati pred mestom

Three billboards outside Ebbin, Missouri, ZDA 2017

Ob vseh filmih o super junakih, akcijah in komedijah, ki ji premorejo naše kinodvorane so filmi, ki se zares dotaknejo človeka velikokrat potisnjeni na obrobje, v art kino projekcije, za ljudi ki želijo od filma malo več. Na srečo so oskarji zaenkrat še starokopitni in večkrat opazijo tudi filme z pomenljivo vsebino, ki ne prinašajo v blagajne stotine milijone dolarjev. Tak primer je tuji film Trije plakati pred mestom, globoka zgodba o borbi neke ženske, katere hčerko so pred časom umorili, preiskava pa je obstala na mrtvi točki. Tako za eno leto najame tri panoje, na katerih se sprašuje zakaj ni napredka v preiskavi. Sicer ta plastičen opis zgodbe ne da čutiti intenzivnosti in globine likov, ki jih film prikaže. V slabih dveh urah se tako lahko smejemo, jočemo in predvsem opažamo, da je resnica sicer samo ena, a pogled nanjo je drugačen od človeka do človeka. Režiser Martin McDonagh je sicer že z fimom »In Bruges« dal slutiti da ima faktor x, ki naredi film boljši od ostalih, s filmom »Trije plakati pred mestom« pa se je dokončno dokazal za mojstra v svojem poklicu. Oglel filma priporočam tistim gledalcem, ki se v film zares pogledajo in na platno ne pogledajo le ob eksploziji ali streljanju, ostali čas pa med projekcijo visijo na svojih pametnih telefonih.

Matjaž Kosi

Kančevci

- 6. - 8. april: Šola meditativnega plesa. Vodi: Ruth Müller-Wick
- 8. april: Prvoobhajanci in starši iz župnij Martjanci in Hotiza
- 13. - 15. april: Prvoobhajanci iz župnije Ljubljana – Štepanja vas
- 20. - 22. april: Odmik za ženske. Vodi: s. Veronika Verbič
- 27. april - 4. maj: Teden zdravilnega posta. Vodita: br. Miha Sekolovnik, s. Marija Irena Stele
- 6. maj: Prvoobhajanci in starši iz župnije Tišina
- 10. - 13. maj: Slikanje ikon. Vodi: Silva Božinova Deskoska
- 11. - 13. maj: Duhovne vaje za dedke in babice. Vodi: Marija Sraka
- 21. - 25. maj: Srečanje CECOC – bratje kapucini
- 25. - 27. maj: Duhovne vaje za člane molitvene naveze za dobre družine in duhovne poklice. Vodi: br. Placid prša in bratje kapucini
- 25. - 27. maj: Tečaj nege bolnika na domu. Vodi: Anica Sečnik
- 1. - 4. junij: Kolesarji iz Poljan nad Škofjo Loko
- 1. - 3. junij: Šola meditativnega plesa II. Vodi: Ruth Müller-Wick
- 9. junij: Odkrij deželo življenja. Vodita: Alenka in Tomaž Kolšek
- 23. - 28. junij: Teden za družine Aninega sklada
- 29. junij - 8. julij: Kontemplativne duhovne vaje. Vodita: br. Miha Sekolovnik, s. Marija Irena Stele

Duh dela – Vipavski Križ

Izkušnja poklicnosti – Vipavski Križ

- 1. do 21. julija 2018: Izkušnja Poklicnosti je tritedenski program. Namenjen je fantom, ki so dopolnili 17 let in bi radi bolj jasno spoznali, kakšna naj bo njihova

življenjska pot, kam jih kliče Gospod. Načeloma gre za iskanje osebne poklicnosti - posvetiti se družini ali Bogu. Ker pa vidimo veliko vrednost programa za slehernega kristjana, je dobrodošel vsak, ki bi rad imel izkušnjo duhovnega življenja in naredil kaj na sebi.

Vodijo bratje kapucini. Info: animator.dp@gmail.com

Assisi – romanje za odrasle in družine

- 27. april – 1. maj 2018: Obisk Franciškovih krajev, molitev, krščanska izkušnja sv. Franciška in sv. Klare. Informacije in prijave: br. Milan Kvas, tel: 040/220-972, milan.kvas@rkc.si

Assisi – romanje za mlade – 6. – 12. avgust 2018

Romanje za mlade v Assisi je namenjeno mladim od 17 do 30 let. Romanje nas vodi po poteh sv. Franciškom in sv. Klare, ki sta stedišla Jezusovim stopinjam. Poteka v duhu preprostosti, veselja, včasih v tišini, v bratstvu in sestinstvu, v molitvi, z radostnim petjem, pogovorih, spontanem druženju ... in še več. Vodijo: bratje kapucini: Jakob Kunšič, Jurij Štravs, Miro Pavšek, Jožef Mezeg in sestre FMM: Sabina, Iva. Informacije in prijave: br.jakob.kunschic@gmail.com

pomladni
DUH DELA

BITI DEC JE FEST

Bratje kapucini vabimo mlade fante na delovno-duhovni tabor.

27.4. - 1.5. 2018 v Vipavskem Križu

Med delom bomo našli čas za druženje, molitev, film, moško duhovnost, počitek... Čevapčiče...

info in prijave:
br.jakob.kunschic@gmail.com
068 644 989

Mir in dobro!

Različne šole na svetu

Ali ste vedeli, da ...

- je Phumachangtang, šola v Tibetu z nadmorsko višino 5.373 m, najvišje ležeča šola na svetu?
- je kraljeva šola v Canterburyju v Angliji najstarejša šola na svetu? Ne prekinjen o deluje že od leta 597 po Kr.
- je v Franciji malica del učnega načrta? Pri njej se učijo o različnih jedeh ter bontona pri mizi.
- v Južni Koreji učenci za seboj pospravijo in počistijo učilnice ob koncu šolskega dneva?
- je Montessori šola v mestu Lucknow v Indiji šola z največjim številom učencev? Dnevno je v njej 32.000 učencev, ima 1.000 učilnic in 3.700 računalnikov.

- začnejo na Nizozemskem otroci šolo obiskovati na svoj četrti rojstni dan? Tako je neprestano kak nov učenec v prvem razredu.

OSNOVNA ŠOLA

SREDNJA ŠOLA

FAKULTETA

- v Rusiji začnejo šolsko leto vedno 1. septembra (dan znanja), ne glede na to ali je to med tednom ali med koncem tedna?
- je šah del šolskega učnega načrta v Armeniji? Začnejo se ga učiti pri šestih letih.
- največ domačih nalog dobijo učenci na Kitajskem? Zanje je potrebno povprečno 14 ur na teden.
- je v Turinu v Italiji šola le z enim učencem? Mestne oblasti so se odločile, da je ne bodo zaprli, dokler bo v njej vsaj en učenec.
- na Finskem začnejo šolanje s sedmimi leti?
- se v Iranu posebej šolajo dekleta in fantje? Skupaj imajo predavanja šele na fakulteti.

s Kekcom naokrog

Ja, kaj pa naj sedaj naredim

Mi vse pomijemo

Nekoč bomo tudi mi veliki

Mee, meee, ponosne smo me

Naj nas Sveti duh prepriha

Nekaj zanimivega je na platnu...

**Jaz pa sem kakor zeleneča oljka v hiši Božji;
zaupam v Božjo dobroto
na vekov veke.**

Psalm 52